ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ЕЛЕМ
ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА

МИСИЈА

Основната мисија и стремеж на АД ЕЛЕМ е зајакнување на позицијата на пазарот и промовирање на активната улога во доменот на производство на електрична енергија во регионот. За остварувањето на таа цел, одржувањето на постојните и континуиран развој и вложување во нови производствени капацитети се од суштинско значење.

Нашата мисија јасно се отсликува во колективната заложба за остварување на професионалните императиви - доистражување на домашните ресурси на јаглен, осовременување во управувањето со постојните и отворање нови јагленови лежишта, модернизација на производствените капацитети, инвестирање во обновливи извори и искористување на потенцијалите на енергијата на ветерот.

НАШИТЕ ВРЕДНОСТИ

Професионалност
Посветеност
Почит за околината
Етичност
Одговорност

ВИЗИЈА

Ние ја гледаме иднината на Република Македонија како енергетски независна земја. Работиме и ќе работиме и во иднина, со цел да им се придружиме на современите и технолошки напредни земји во светот, да станеме дел од Европската Унија - слободна трговија со електрична енергија, според директивите на ЕУ. Се залагаме за либерализација, зголемување на конкуренцијата и за раздвижување на сите чинители во електроенергетскиот сектор. Само на тој начин можеме да обезбедиме средства за развој и да ги поттикнеме инвестициите во енергетиката, со кои директно ќе зајакне домашната економија.

Гледаме кон иднината и креираме светли перспективи. Континуираната едукација и усовршување на вработените преку разновидни обуки, тренинзи и семинари е клуч за одлично обучени професионални кадри. Стимулираме нов иновативен пристап во работењето, поттикнувајќи ги своите луѓе за разработка на нови, алтернативни начини за поефикасно и поисплатливо искористување на постојните ресурси.

РЕЗУЛТАТИ ВО 2008

ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ ЗА 2008

Финансиски резултат	МКД	ЕУР
Вкупен приход	12.197.897.517,00	198.339.797,02
Вкупен расход	12.418.083.532,00	201.920.057,43
Загуба	-220.186.015,00	-3.580.260,41

ОСТВАРЕНА ПРОДАЖБА ВО 2008

КУПУВАЧ		ЈАНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЈ	ЈУНИ	ЈУЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВКУПНО
МЕПСО	[kWh]	589.383.184	546.756.813	511.403.655	470.926.741	354.066.142	317.628.939	373.170.286	376.695.930	68.321.813	32.375.178	12.985.839	27.313.035	3.681.027.555
	[денари]	766.198.139	710.783.857	664.824.752	612.204.764	460.285.985	412.917.620	485.121.372	489.704.709	95.985.145	55.494.292	25.587.297	53.817.605	4.832.925.537
МЕПСО системски услуги	[денари]											28.994.977	29.785.749	58.780.726
ЕВН (05.09-31.12.2008)	[kWh]	/	/	/	/	/	/	/	/	380.872.407	481.831.110	563.019.909	659.115.982	2.084.839.408
	[денари]	/	/	/	/	/	/	/	/	763.687.332	984.741.078	1.350.061.046	1.559.217.048	4.657.706.504
ВИШОЦИ	[kWh]	/	/	/	/	/	/	/	/	1.585.000	4.860.000	12.718.000	2.772.000	21.935.000
	[денари]	/	/	/	/	/	/	/	/	3.653.329	12.647.089	29.983.864	6.046.815	52.331.097
ЖТП	[kWh]									1.666.590	2.105.690	1.917.227	1.863.787	7.553.294
	[денари]									5.998.933	6.240.692	6.309.656	4.691.015	23.240.296
ТЕЦ НЕГОТИНО	[kWh]									16.570	216.840	245.160	353.690	832.260
	[денари]									37.714	477.730	614.584	885.242	2.015.270
Влезни фактури за ЕНЕРГЕТИКА	[kWh]	6.367.598	5.574.448	5.854.514	5.031.811	4.936.243	5.216.819	5.589.200	5.533.166	5.288.165	4.356.668	3.754.671	4.742.981	62.246.284
	[денари]	17.729.382	16.467.700	14.750.454	13.862.715	12.726.675	13.306.923	13.948.400	13.563.889	13.100.423	12.070.937	12.010.784	14.750.046	168.288.328
ВКУПНО	[kWh]	**595.750.782**	**552.331.261**	**517.258.169**	**475.958.552**	**359.002.385**	**322.845.758**	**378.759.486**	**382.229.096**	**457.750.545**	**525.745.486**	**594.640.806**	**696.161.475**	**5.858.433.801**
	[денари]	**783.927.521**	**727.251.557**	**679.575.206**	**626.067.479**	**473.012.660**	**426.224.543**	**499.069.772**	**503.268.598**	**882.462.876**	**1.071.671.818**	**1.453.562.208**	**1.669.193.520**	**9.795.287.758**

ПРОИЗВОДСТВЕНИ РЕЗУЛТАТИ - ПРЕГЛЕД НА ПЛАНИРАНО/ОСТВАРЕНО

ПРОИЗВОДСТВЕНИ РЕЗУЛТАТИ 2008	Планирано производство GWh	Остварено производство GWh	Индекс Остварено/Планирано
Термоелектрани	4781.0	4877.3	102.0%
Битола 1	1435.0	1,357.0	94.6%
Битола 2	1441.0	1,530.1	106.2%
Битола 3	1302.0	1,328.9	102.1%
Осломеј	603.0	661.4	109.7%
Хидроелектрани	1254.0	738.0	58.9%
Вруток	376.0	250.0	66.5%
Равен	39.0	28.8	73.9%
Врбен	39.0	34.4	88.1%
Шпилје	300.0	182.0	60.7%
Глобочица	185.0	120.2	65.0%
Тиквеш	143.0	55.1	38.6%
Козјак	172.0	67.4	39.2%
ВКУПНО	**6035.0**	**5615.4**	**93.0%**

ПЛАНИРАНИ И РЕАЛИЗИРАНИ ИНВЕСТИЦИСКИ АКТИВНОСТИ ВО 2008

во 000 денари

Инвестициски активности во:	Вкупно планирани инвестициски активности	Реализација на инвестициски активности	Обем на инвестициски активности (%)
Дирекција	505.177	17.397	3,4%
Сект. за развој и инв.	316.508	10.292	3,3%
Сект. за произ. на ел. енергија	180.382	6.423	3,6%
Сект. за фин.работи	600	207	34,5%
Сект за пр. и опш. работи	5.826	191	3,3%
Сектор за комерц. работи	1.861	284	15,2%
Вкупно производни подружници	9.144.107	1.586.171	17,3%
Вкупно хидроелектрани	1.678.901	587.333	35,0%
ХЕЦ Маврово	239.093	35.503	14,8%
ХЕЦ Шпилје	82.110	14.278	17,4%
ХЕЦ Глобочица	14.326	179	1,2%
ХЕЦ Тиквеш	29.421	5.396	18,3%
ХЕЦ Треска - ХЕЦ Козјак и ХЕЦ Св. Петка (во изградба)	1.313.951	531.977	40,5%
Вкупно термоелектрани	7.465.206	998.837	13,4%
РЕК Битола	5.439.174	934.113	17,2%
РЕК Осломеј	225.920	56.245	24,9%
Енергетика	1.800.112	8.480	0,5%
Вкупно	**9.649.285**	**1.603.567**	**16,6%**

СТРУКТУРА НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ИНВЕСТИЦИСКИ АКТИВНОСТИ ВО 2008

во 000 денари

Инвестициска активност во:	РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНИРАНИ ИНВЕСТИЦИСКИ АКТИВНОСТИ				Вкупна реализација на инвестиц. актив.
	Нови инвест. активн.	Реконстр. и ревитал.	Инв. техн. докум.	Набавка на опрема	
Дирекција	6.275	0	10.292	829	17.397
Вкупно производни подружници	879.332	17.343	4.957	684.539	1.586.171
Вкупно хидроелектрани	550.639	16.462	2.676	17.556	587.333
ХЕЦ Маврово	11.568	11.818	854	11.264	35.503
ХЕЦ Шпилје	12.047	18	0	2.213	14.278
ХЕЦ Глобочица	0	0	0	179	179
ХЕЦ Тиквеш	0	4.626	670	100	5.396
ХЕЦ Треска - ХЕЦ Козјак и ХЕЦ Св.Петка во изградба	527.025	0	1.152	3.8	531.977
Вкупно термоелектрани	328.692	881	2.281	666.983	998.837
РЕК Битола	276.443	0	1.125	656.545	934.113
РЕК Осломеј	45.477	0	1.028	9.770	56.245
Енергетика	6.772	881	128	698	8.479
Вкупно	**885.607**	**17.343**	**15.249**	**685.368**	**1.603.567**

НАЈЗНАЧАЈНИ НАСТАНИ ЗА АД ЕЛЕМ ВО 2008 ГОДИНА

МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ТУРБОАГРЕГАТИТЕ ВО „ЕНЕРГЕТИКА"

АД ЕЛЕМ во 2008 година ја заврши тендерската процедура за избор на фирма-изведувач за реконструкцијата и модернизацијата на турбоагрегатите во производствениот капацитет „Енергетика" во скопската населба Железара. Во план е инвестиција од над 2,7 милиони евра за модернизација на двете турбини изградени во 60-тите години на минатиот век, кои одамна не се во употреба. Тие ќе работат во когенеративен режим и комбинирано ќе произведуваат електрична и топлинска енергија.

Предвидено е да работат на природен гас со што значително ќе се намалат трошоците за производство на топлинска енергија и ќе се зголеми ефикасноста на агрегатите за производство на електрична енергија.

Со реализацијата на овој проект ќе се добие речиси 30 MW нова инсталирана моќност за потребите на електроенергетскиот систем на Република Македонија. Во план е подружницата „Енергетика" да произведува годишно до 160 GW/h електрична енергија со истовремена можност за производство до 200 GW/h топлинска енергија.

РЕКОРДНИ РЕЗУЛТАТИ ВО РЕК „ОСЛОМЕЈ"

По дислокацијата на коритото на реката Темница, рудникот на РЕК „Осломеј" работеше и на остварување на планското производство за изминатата година. Во отежнати околности, со максимално ангажирање на вработените, рудникот не само што го оствари планираното производство на јаглен од 1.020.000 тони туку и го надмина за 13,4%, односно произведе 1.156.439 тони јаглен. Изминатата година термоелектраната работеше непрекинато над 165 дена и 16 часа, што претставува рекорд во непрекинато работење од постоењето на комбинатот. Во 2008 година, ТЕ „Осломеј" работеше 7.183 часа и произведе и предаде 667.810 MWh електрична енергија, надминувајќи го за 10,7% планираното производство од 603.000 MWh. Со тоа го достигна третото најголемо производство во 28-годишното работење на комбинатот.

РЕКОНСТРУИРАН 35KV ДАЛНОВОД ВРУТОК- ВРБЕН

Изминатата година приоритет на ХЕЦ „Маврово" и еден од поголемите инвестициски зафати беше реконструкцијата на 35kV далновод Вруток – Врбен. Со ревитализацијата на далноводот беше комплетно променета неговата овесна опрема. Беа заменети критичните, дотраени делови, како и дел од јажето од далноводот. Голем дел од дијагоналите и винклите

на столбовите недостасуваа, па беа поставени нови. Оштетените конзоли на столбовите беа сменети, со што заврши првата фаза на ревитализација на далноводот. Според динамиката на работата, предвидена е втора фаза во која ќе се смени целиот спроводник, односно јажето на далноводот, како и громобранското јаже со интегрирани оптички влакна.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА СИСТЕМОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КВАЛИТЕТ ISO 9001:2000

За имплементација на системот за управување со квалитет според барањата на стандардот ISO 9001:2000, АД ЕЛЕМ склучи договор за ангажирање и користење консултантски услуги со фирмата МАККОНТРОЛ од Скопје. Целта на овој договор е давање консултантски услуги за имплементација на системот за управување со квалитет според барањата на ISO 9001:2000 и сертификација на истиот од меѓународно независно акредитирано сертификационо тело. За таа цел се формирани работни тимови што вршат координација на активностите на ниво на организациски делови. Подготовката на системот за управување со квалитет е во последната фаза од реализацијата. Се работи за финални процедури, затоа што сме пред процес на сертификација. Целта на пишување и примена на процедурите е да се овозможи секоја работна акција која периодично се повторува во сите подружници да се извршува на ист начин и со тоа да се обезбеди постојан квалитет на крајниот производ.

ПОТПИШАН НОВ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР

Во изминатиот период се усвоија повеќе измени на закони што ги регулираат правата и обврските на работниците и работодавците, по што се јави потреба од усогласување на Колективниот договор со новите законски решенија. Предлогот на Колективен договор на АД ЕЛЕМ беше разгледан од Управниот одбор на Друштвото и од Собранието на Синдикалната организација и беше прифатен и потпишан од двете страни. Со Колективниот договор се уредени правата и обврските на потписниците, правилата со кои се уредуваат склучувањето, содржината и престанокот на работниот однос и други прашања од работните односи или во врска со работните односи. Правните норми во овој договор се применуваат непосредно и се задолжителни за работодавецот АД ЕЛЕМ и за работниците што се во работен однос со Друштвото.

ВОВЕДУВАМЕ БИЗНИС-ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМ

АД ЕЛЕМ воведува модерен, централизиран систем во форма на БИС. Процесот на примена на еден таков глобален систем ги опфаќа сите аспекти на работењето. Спроведуваме обемна анализа на работењето во компанијата и подготвуваме техничка спецификација која ќе успее да ја поткрепи оваа анализа. Потоа ќе следува ревизија на техничката спецификација за поефикасно извршување на некои бизнис-процеси. Во 2008 година се спроведе процедурата за избор на консултант за подготовка на техничката документација и имплементација на бизнис-информатичкиот систем на АД ЕЛЕМ. Во постапката учествуваа пет компании од кои четири ги задоволуваа сите критериуми од јавниот повик. Изборот беше извршен врз основа на економски најповолната понуда и критериумите за квалитет утврдени во согласност со потребите на АД ЕЛЕМ и новите трендови во светот од оваа област. Консултантот ги подготвува техничката спецификација и целокупната тендерска документација за набавка на сите елементи за воведувањето на БИС во АД ЕЛЕМ. Следуваат избор и примена на бизнис-информатичкиот систем, што претставува долготраен и сложен процес, во кој ќе бидат вклучени потенцијалите на нашата компанија, екипата на консултантот и носителот на проектот - набавувачот на софтверското решение.

ЗАВРШИ МОНТАЖАТА НА НОВИОТ САМООДЕН ТРАНСПОРТЕР

Заврши монтажата на новиот самооден транспортер, бандваген БРс 1.800/37 + 39х16,5 наменет за прием на јаловина, јаглен или друг материјал, негов транспорт и истовар на системските транспортери со гумени ленти. Брзината на транспортот на оваа рударска машина е 6 метри во минута, максималниот капацитет е 5.500 кубни метри јаловина на час, брзината на движење на транспортните ленти е 5,2 метри во секунда, неговата вкупна тежина изнесува 670 тони, а цената на изработка без вклучена монтажа е 5,4 милиони евра.
Бандвагенот беше монтиран квалитетно, стручно и навремено од страна на тим од стручни лица и работници од РЕК „Битола“ на монтажното плато во рудникот Суводол, под будното око на супервизорите на производителот на опремата Тиссен-Крупп.
Во монтажата на бандвагенот беше ангажирана и независна надворешна институција „Карго-Инспект“, која ги контролираше и испитуваше сите заварени споеви, челичната конструкција и антикорозивната заштита, според сите норми и светски стандарди за квалитет.
Оваа рударска машина, како дел од проектот „Брод-Гнеотино“, ќе има свој значаен придонес во обезбедувањето дополнителни 2 до 2,5 милиона тони јаглен годишно, за потребите на термоелектраните Битола, што ќе го продолжи векот на РЕК „Битола“ во наредните 20 до 25 години.

СЕ ИНТЕНЗИВИРААТ АКТИВНОСТИТЕ НА НОВИОТ ПОВРШИНСКИ КОП БРОД-ГНЕОТИНО

На новиот површински коп Брод-Гнеотино, кој од минатата година почна да работи како дел од рудниците во РЕК „Битола“ интензивно се работи на откривањето на јагленот и на изградбата на потребната инфраструктура.
Во делот на производството засега работи само првиот БТО систем, кој со ископаните над 6.100.000 кубни метри цврста маса, ги овозможи неопходните претпоставки за откривање на количините јаглен планирани за оваа година.
Во тек е и монтажата на рударските машини што треба да го формираат вториот БТО систем, кој треба да почне да работи до крајот на летото наредната година.
Истовремено се одвива изградбата на рудничката инфраструктура, која опфаќа изградба на шест рударски бараки, магацински простор, работнички ресторан, бензинска станица, амбуланта, голем паркинг-простор и неопходното хортикултурно уредување на просторот околу објектите, со што новиот рудник ќе го добие својот конечен изглед.
Новиот површински коп Брод-Гнеотино, со експлоатацијата на јагленот од подинските серии на рудникот Суводол, ќе го продолжи векот на работа на РЕК „Битола“ во наредните 20 до 25 години.

МОДЕРНИЗАЦИЈА НА АГРЕГАТИТЕ НА ТЕ „БИТОЛА“

Распишавме меѓународен јавен повик за модернизација на нашите најголеми производствени капацитети за електрична енергија, ТЕ „Битола“, кои работат во состав на РЕК „Битола“, со цел да се зголеми нивната функционалност. Јавниот повик ќе биде во две фази, со претквалификација и е делив на два ЛОТ-а, ЛОТ 1 –турбини и генератори и ЛОТ 2 – котловски постројки.
Со ова се предвидува модернизирање на проточниот дел на турбините на агрегатите на ТЕ „Битола“, поединечните склопови на генераторите, системот за вибродијагностички мониторинг на турбоагрегатите , системот за водење на енергетските блокови, како и ревитализација и модернизација на цевните системи на котлите, резервни делови за напојните и циркулационите пумпи со нивна автоматизација.
Модернизацијата ќе овозможи зголемување на моќноста на секој агрегат поединечно и подобрување на степенот на корисно дејство, односно произведување на големо количество електрична енергија без зголемување на специфичната потрошувачка на јаглен.

ПОРАКА ОД ГЕНЕРАЛНИОТ ДИРЕКТОР

Почитувани,

Уште една календарска година е зад нас, која по многу нешта можам да ја оценам како успешен период од работењето на АД ЕЛЕМ. Ова беше година на важни достигнувања, но и година исполнета со предизвици за различни сегменти од компанијата. Успехот во 2008 година е резултат на заедничкото напорно работење на нашиот посветен и професионален тим, сите вработени и деловни партнери, и на нашите постојани заложби за подобрување на квалитетот и на перформансите на компанијата.

Оваа година ќе биде запишана во корпоративната историја како година на рекордно производство во РЕК „Осломеј", податок за гордост, пофалба, но и поттик за следни вакви остварувања и во другите наши капацитети. Во насока на зајакнување на електроенергетскиот сектор, преку меѓународен јавен повик избравме изведувач, кој до крајот на 2009 година треба да ги реконструира двата турбоагрегата во подружницата „Енергетика". Овој мошне значаен зафат ќе го засили македонскиот електроенергетски систем за 30 MW инсталирана моќност, а во капацитетот „Енергетика" ќе обезбеди комбинирано производство на топлинска и на електрична енергија.
Изминатата година приоритет на ХЕЦ „Маврово" и еден од поголемите инвестициски зафати беше реконструкцијата на 35kV далновод Вруток – Врбен. Со ревитализацијата на далноводот беше комплетно променета неговата овесна опрема.

Заради унапредување на целокупниот работен процес во нашата компанија, почнавме да го применуваме системот за управување со квалитет според барањата на стандардот ISO 9001:2000. Целта на пишување и примена на процедурите е да се овозможи секоја работна акција што се повторува периодично во сите подружници да се извршува на ист начин и со тоа да се обезбеди постојан квалитет на крајниот производ.

Интегрираме модерен, централизиран систем во форма на бизнис-информативен систем. Процесот на имплементација на еден таков глобален систем ги опфаќа сите аспекти на работењето. Спроведовме обемна анализа на работењето во компанијата, а следува избор и примена на бизнис-информатичкиот систем, што претставува долготраен и сложен процес во кој ќе бидат вклучени потенцијалите на нашата компанија, екипата на консултантот и носителот на проектот - набавувачот на софтверското решение.

Заклучокот за нашата работа во 2008 година е јасен и недвосмислен: работевме солидно и во согласност со потребите на електроенергетскиот систем на земјава и со техничко-технолошките можности на објектите. Во 2009 година и во годините што следуваат продолжуваме со долгорочните коорпоративни заложби и планови. Убеден сум дека оваа успешна година ќе биде поттик за уште поголеми производствени резултати на сите вработени на АД ЕЛЕМ и во наредниот период.

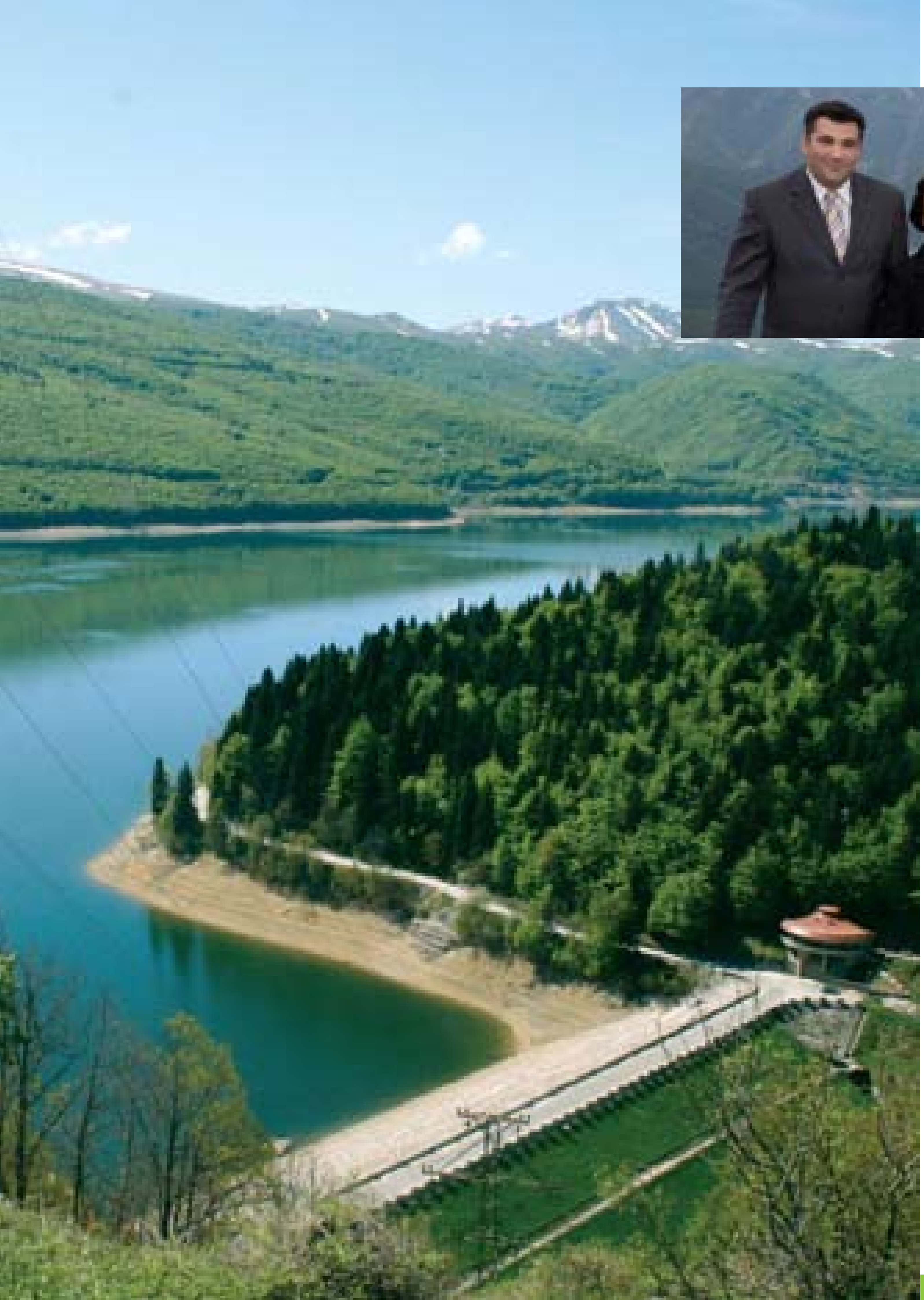

КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

АД "Електрани на Македонија" во државна сопственост - Скопје со Одлука на Владата на Република Македонија бр. 19-2626/1 од 30.6.2005 година за реструктуирање на "Електростопанство на Македонија - формира Акционерско друштво за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија", со издвојување и основање ново друштво за производство на електрична енергија.

Владата на Република Македонија на 29.8.2005 година усвои Статут на Акционерското друштво „Електрани на Македонија" во државна сопственост -Скопје, со кој се утврдија фирмата, седиштето, предметот на работење, износот на основната главнина, номиналната вредност на акциите, правата и обврските на Собранието, Управниот и Надзорниот одбор, организацијата на Друштвото и други одредби што се од значење за работењето на Друштвото. Друштвото е запишано во Централниот регистар на Република Македонија на 9.9.2005 година, а скратениот назив на Друштвото е АД ЕЛЕМ - Скопје.

Правата и обврските на Собранието на Друштвото ги регулира Владата на Република Македонија, која одлучува за прашања исклучиво определени со закон и со Статутот на Друштвото.

Според Законот за трговските друштва, управувањето во Друштвото е организирано според двостепен систем, Управен одбор и Надзорен одбор. Управниот одбор се состои од седум члена, кои ги избира Надзорниот одбор. Со Одлуката за избор на членови на Управниот одбор еден од членовите се назначува за претседател на Управниот одбор, а другите членови се назначуваат за водење определени области од работењето со кои се задолжени. Сите членови на Управниот одбор заедно ги водат и ги вршат работите што се во надлежност на Управниот одбор, а со претходно одобрение на Надзорниот одбор, Управниот одбор одлучува за прашања што се децидно посочени во Законот за трговските друштва и Статутот на АД ЕЛЕМ - Скопје.

Управниот одбор управува со Друштвото, ја утврдува деловната политика на Друштвото, ги донесува програмите и плановите за производство на електрична енергија, инвестициските активности, финансиските планови, нормативните акти на Друштвото и решава за сите други прашања што не се во надлежност на Собранието и на Надзорниот одбор.

ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР СЕ:

Д-р Влатко Чингоски, дипл.ел.инж. - претседател на Управниот одбор со назив генерален директор;
Асан Јакупи, дипл.економ.- член на Управниот одбор со назив заменик на генералниот директор;
Владимир Огњановски, дипл.правник - член на Управниот одбор со назив директор за правни и општи работи;
Димитар Танурков, дипл.маш.инж. - член на Управниот одбор со назив директор за производство на електрична енергија;
Јасна Иванова-Давидовиќ, дипл.град.инж. - член на Управниот одбор со назив директор за развој и инвестиции;
Слави▯а ▯есова, дипл.економ. - член на Управниот одбор со назив директор за финансиски работи;
Коста Папастеревски, дипл.ел.инж. - член на Управниот одбор со назив директор за комерцијални работи.

Управниот одбор во 2008 година одлучуваше за повеќе прашања од значење за работењето на Друштвото и донесе повеќе одлуки како што се:

- Одлука за усвојување на Извештајот за извршениот годишен попис за 2007 година;
- Одлука за усвојување годишна сметка и финансиски извештај за работењето на Друштвото за 2007 година;
- Предлог-одлука за распоредување на добивката остварена по годишната сметка за 2007 година;
- Одлука за почнување постапка за поведување преговори за склучување договор за заем за површинскиот коп Брод–Гнеотино;
- Одлука за почнување постапка за поведување преговори за склучување договор за заем за ревитализација на хидроцентралите - II фаза;
- Одлука за давање согласност за поднесување барање за зголемување на цената на топлинската енергија;
- Одлука за усвојување на книгата за брендот на АД ЕЛЕМ - Скопје;
- Одлука за усвојување Годишен извештај за остварените резултати од работењето за 2007 година; - Предлог-одлука за изменување на дополнување на Статутот;
- Одлука за продолжување на постапката за продажба на ДУТ "Молика" ДООЕЛ – Битола и ДУТ "Крушино 96" ДООЕЛ – Кичево и Сепарација ДООЕЛ - Осломеј;
- Одлука за определување цена на технолошка пареа и напојна вода во подружница "Енергетика" – Скопје;
- Предлог за ценовник-тарифа за утврдување цени на топлинска енергија по групи на корисници за подружница "Енергетика" – Скопје за регулиран период;
- Одлука за донесување ценовник за услуги;
- Одлука за давање согласност за поднесување барање за одобрување цена и приход за произведена електрична енергија;
- Одлука за донесување правила за продажба на вишоци електрична моќност и енергија;
- Одлука за донесување правила за продажба на вишоци електрична моќност и енергија во текот на еден или повеќе денови;
- Одлука за зголемување на платите на работниците;
- Одлука за прифаќање на Предлог-колективен договор;
- Одлука за определување тарифни ставови за електрична енергија и можност за испорачување на тарифните потрошувачи директно приклучени на преносната мрежа, кои вршат дејност од јавен интерес;
- Предлог-одлука за избор на овластен ревизор за ревизија на годишна сметка и финансиски извештаи за 2008 година;
- Одлука за донесување план за производство на електрична енергија за 2009 година;
- Одлука за донесување финансиски план за 2009 година;
- Одлука за донесување годишна инвестициска програма за 2009 година;
- Одлука за донесување план за јавни набавки за 2009 година;
- Одлука за поништување меѓународен јавен повик со претквалификација за продажба на ДУТ "Крушино 96" – Кичево и други одлуки во врска со поднесени приговори од работници и одлуки потребни за тековното работење на Друштвото.

Управниот одбор и Синдикалната организација на АД ЕЛЕМ, како учесник во колективното договарање, на 25.11.2008 година склучија и потпишаа Колективен договор на Друштвото и усвоија повеќе измени и дополнувања на Правилникот за внатрешна организација на Друштвото.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДРУШТВОТО

Организациски делови на Друштвото се Дирекцијата и осум подружници, кои немаат својство на правно лице. Дирекцијата е со седиште во Скопје, а подружници се РЕК Битола - Новаци со седиште во Новаци, РЕК Осломеј - Осломеј со седиште во Осломеј, ХЕЦ Маврово - Гостивар со седиште во Гостивар, ХЕЦ Глобочица - Струга со седиште во Струга, ХЕЦ Шпиље - Дебар со седиште во Дебар, ХЕЦ Треска - Скопје со седиште во Скопје, ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци со седиште во Кавадарци и Енергетика - Скопје со седиште во Скопје.
Со секоја подружница раководи директор, односно директори, кои ги назначува Управниот одбор, чии надлежности се утврдени во Статутот на Друштвото.
Со правилникот за внатрешна организација поконкретно е уредена внатрешната организација на Друштвото по сектори, служби, одделенија со работни места и опис на работните задачи за секое работно место.

ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Основната главнина на Друштвото изнесува 31.738.878.000 денари или 517.818.006 евра според средниот курс на Народна банка на Р. Македонија. Основната главнина на Друштвото е поделена на 31.738.878 обични акции со номинална вредност од 1.000 денари.

ВРАБОТЕНИ И КВАЛИФИКАЦИСКА СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИТЕ

Во АД ЕЛЕМ - Скопје, со состојба на 31.12. 2008 година има 4.033 работници, од кои во подружниците РЕК Битола - Новаци 2.340, во РЕК Осломеј - Осломеј 681, во ХЕЦ Маврово - Гостивар 365, во ХЕЦ Глобочица - Струга 115, во ХЕЦ Шпиље - Дебар 74, во ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци 82, во ХЕЦ Треска - Скопје 108, во Енергетика - Скопје 149 и во Дирекција 119 работници. Од вкупниот број на работници, со VIII степен на стручна подготовка има 5 работници, со VII/2 степен - 22 работници, со VII/1 степен - 429, со VI степен - 199, со V степен - 152, со IV степен - 1.486, со III степен - 1.049, со II степен - 389 и со I степен - 302 работници.

ДРУШТВА ОСНОВАНИ ОД АД ЕЛЕМ - СКОПЈЕ

Со поделбата на „Електростопанство на Македонија", деветте ДООЕЛ-и основани од поранешното АД ЕСМ му припаднаа на АД ЕЛЕМ - Скопје. Управниот одбор на АД ЕЛЕМ - Скопје донесе одлука за промена на називот на основачот и наместо АД ЕСМ, основач на сите ДООЕЛ-и стана АД ЕЛЕМ. Промената е запишана во Централниот регистар на Република Македонија.
АД ЕЛЕМ - Скопје е основач на следните ДООЕЛ-и:

1. Друштво за угостителство и туризам "Молика" ДООЕЛ – Битола, АД ЕЛЕМ - Скопје;
2. Друштво за угостителство и туризам "Крушино 96" ДООЕЛ - Кичево, АД ЕЛЕМ - Скопје;
3. Друштво за угостителство и туризам "Попова Шапка" ДООЕЛ - Тетово, АД ЕЛЕМ - Скопје;
4. Фабрика за производство на кварц, градежни материјали и услуги "Сепарација" ДООЕЛ Осломеј, АД ЕЛЕМ - Скопје;
5. Друштво за суви трансформатори "Светлина 2001" ДООЕЛ - Куманово, АД ЕЛЕМ - Скопје;
6. Фабрика за опрема и делови ФОД ДООЕЛ - Новаци, АД ЕЛЕМ - Скопје;
7. Фабрика за одржување, ремонт и транспорт ФОРТ ДООЕЛ - Осломеј, АД ЕЛЕМ - Скопје;
8. Ресторан за општествена исхрана РОИ ДООЕЛ -Осломеј, АД ЕЛЕМ - Скопје;
9. Ресторан за општествена исхрана и сместување РОИСДООЕЛ - Новаци, АД ЕЛЕМ - Скопје.

Поради лошите финансиски резултати на поголем дел од ДООЕЛ-ите и долгогодишното покривање на загубите од АД ЕЛЕМ, а по препорака на Владата на Република Македонија, почната е постапка за продажба на уделите во ДООЕЛ "Молика" - Битола, ДООЕЛ "Крушино 96" - Кичево, „Сепарација" ДООЕЛ - Осломеј, а ќе следува постапка за продажба и на другите ДООЕЛ-и. За ДООЕЛ-ите РОИС и РОИ оваа година ќе се распишат огласи за издавање под закуп.

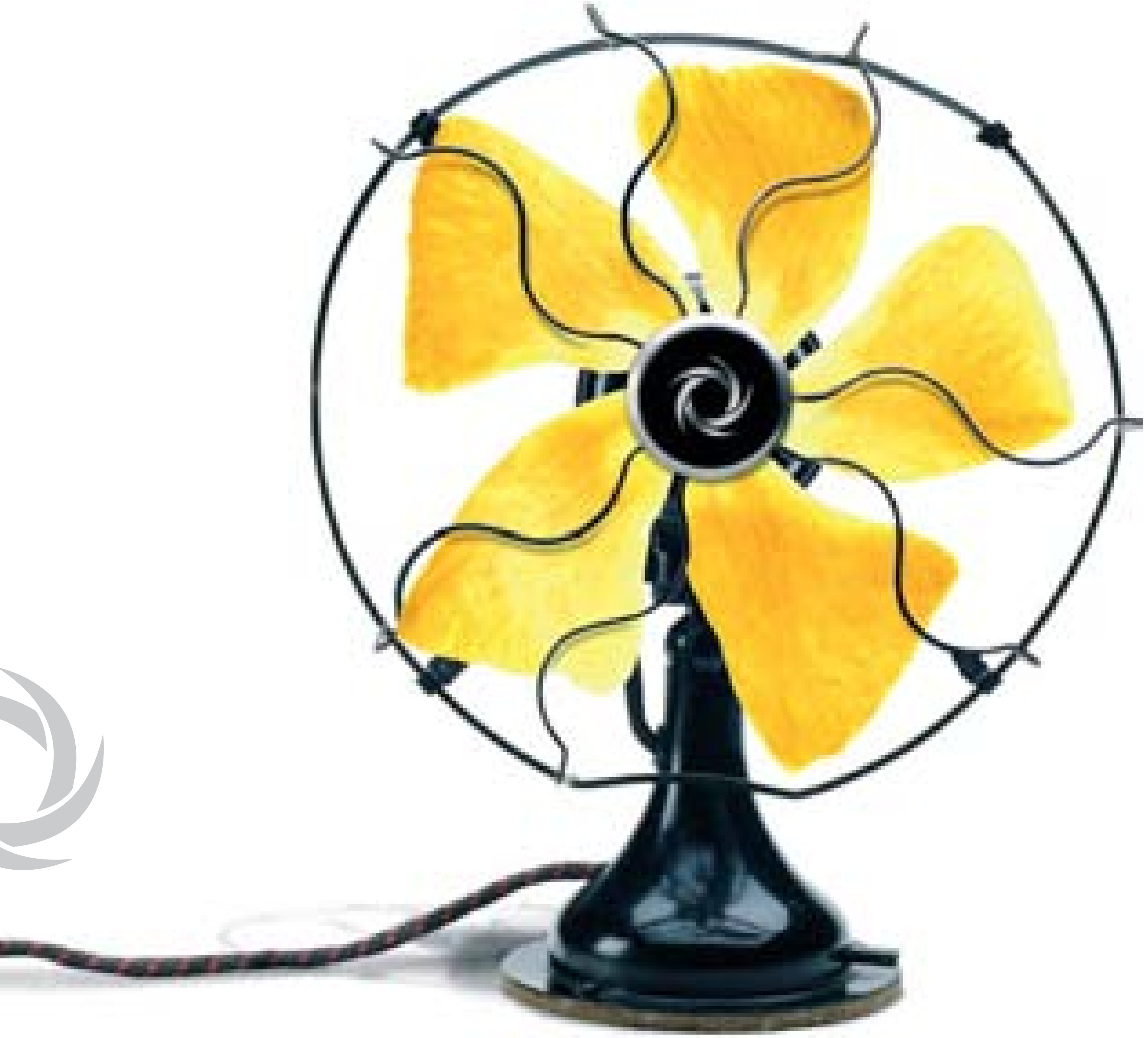

ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈА НА ЕНЕРГЕТСКИОТ СЕКТОР

АД ЕЛЕМ се залага за целосна либерализација на пазарот на електрична енергија во Македонија и активно работи на отворање на пазарот за сите потрошувачи на електрична енергија. Досега Република Македонија го потпиша Атинскиот меморандум во 2002 година и Договорот за енергетска заедница во 2005 година за создавање интегриран регионален пазар на електрична енергија во Југоисточна Европа. Од 1 јануари 2008 година потрошувачите кои користат околу 30 % од вкупната електрична енергија во Македонија беа слободни да го изберат својот снабдувач. Наредни чекори се да се обезбеди внатрешно отворање на пазарот за сите потрошувачи, вклучувајќи ги и домаќинствата до јануари 2015 (целосна либерализација). ЕЛЕМ се залага и за формирање берза на електрична енергија и за привлекување странски и приватни инвеститори како неопходност за конкуренција на производството.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ВО ЕЛЕМ

Насоката на енергетското развивање на Македонија има големо влијание врз националниот економски раст, заштитата на околината и врз животниот стандард на граѓаните. Поради општествениот карактер на енергијата, која со години се смета за јавно богатство, до кое има лесен пристап (најчесто и со владини субвенции), е создадена слика на пристапот до изобилство енергија како извесно право на граѓанинот, што доведува до неефикасност во користењето на енергијата.

Неефикасноста е изразена во сите сектори, вклучувајќи го и самиот процес на производство на електрична енергија. Во процесот на производство на електрична енергија неефикасноста се лоцира во процесот на согорување на горивото, но и во загуби на енергија во самите електрани како резултат на нискиот степен на ефикасност на делови од опремата. Според согледувањата на светско ниво (World Energy Council), во просек 8% од загубата на енергија во процесот на нејзиното производство се должи на несовршености на опремата и водењето на процесот. Овој процент може значително да се намали со примена на енергетски ефикасни мерки.

Со преземање мерки за енергетска ефикасност ќе се ублажи зависноста на домашната економија од увозната енергија и енергенси, ќе се продолжи векот на домашните резерви и ќе се одложи потребата за инвестирање во нова енергетска инфраструктура. Сето тоа со пониски оперативни трошоци и со значителни позитивни еколошки ефекти.

По дефиниција, енергетската ефикасност значи дека со помала потрошувачка на енергија може да се изврши истата услуга или активност. Поради тоа, со примена на мерките за енергетска ефикасност се менува стандардно познатата релација дека економскиот раст мора да оди паралелно со зголемена потрошувачка на енергија. Енергетската ефикасност овозможува користење на енергетските ресурси на подолг рок.

АД ЕЛЕМ во континуитет вложува во проекти за подобрување на енергетската ефикасност, вклучувајќи реконструкција и ревитализација на постојните капацитети заради унапредување на технолошките решенија и рационална потрошувачка на енергија. Вложените пари се враќаат преку остварените заштеди на енергија. Со подобрување на енергетската ефикасност се придонесува за намалување на емисијата на штетни гасови како и отпад во околината. Во 2008 година најзначајни проекти што се засновуваат на концепцијата на енергетски ефикасни технологии се следните:

• МОДЕРНИЗАЦИЈА НА ТЕ БИТОЛА

Проектот опфаќа реконструкција на турбоагрегатите на секој блок и модернизација на системите за мониторинг и автоматизација заради зголемување на

вкупната ефикасност на процесот, кое е еквивалентно на инсталиран дополнителен капацитет од 3x7,2MW.
Со реализација на проектот ќе се остварат следните бенефити:

- Зголемено производство на електрична енергија за 147,2 GWh/годишно;
- Потрошувачката на јаглен не се зголемува за сметка на зголеменото производство на електрична енергија;
- Намалување на емисијата на штетни гасови и отпад, еквивалентно на 223.038 CER /годишно.

АД ЕЛЕМ во септември 2008 година објави јавен повик за избор на најповолен понудувач за модернизација на агрегатите во ТЕ Битола, според моделот клуч на рака.

• ГАСНА ЕЛЕКТРАНА СО ИНСТАЛИРАН КАПАЦИТЕТ ОД 300 MW ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И 150 MW ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

Се планира изградба на гасна електрана со комбиниран циклус за производство на електрична и топлинска енергија на просторот на подружница „Енергетика" во кругот на Железарница за да се искористи постојната инфраструктура. Електраната има коефициент на ефикасност од над 50 %, што ја категоризира во енергетски ефикасни технологии и е прва од овој тип во Македонија. Како гориво ќе користи природен гас.
Бенефити:

- Годишно производство на 2000 GWh електрична енергија и до 500 GWh топлинска енергија;
- Висок степен на ефикасност на електраната. За споредба, класични електрани со исто гориво имаат ефикасност до 38%;
- Намалување на емисијата на штетни гасови и отпад, еквивалентно на 938.790 CER/годишно.

АД ЕЛЕМ во септември 2008 година објави јавен повик за избор на партнер за заедничко вложување со АД ЕЛЕМ, изградба и работно користење на комбинирана гасна електрана Енергетика.
И двата проекта се во согласност со Механизмот за чист развој (CDM) на Протоколот од Кјото, според кој се придонесува за одржлив развој во земјите надвор од Анекс I, преку инвестирање во еколошки сигурни технологии и know-how.

• РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ТУРБОАГРЕГАТИ 2x15MW ВО ПОДРУЖНИЦА „ЕНЕРГЕТИКА"

За да се искористат сите капацитети за производство на електрична енергија и, во прв план, да се поевтини производството на топлинската енергија за греење, се пристапи кон идејата за реконструкција на постојните турбоагрегати во топлификациски режим, како и нивна ревитализација и воведување електронска регулација.
Концепцијата на комбинирано производство на електрична и топлинска енергија е енергетски ефикасна технологија и е во согласност со критериумите и условите на CDM проектите.
Придобивки:

- Нов производствен капацитет на електрична енергија (160 GWh/годишно), при што особено е значајно дека е на теренот на Железара, каде што е концентриран и значителен конзум, т.е. дистрибутивните загуби ќе бидат минимални. Последново секако е поврзано и со фактот дека АД ЕЛЕМ има лиценци за дистрибуција и снабдување со електрична енергија на тоа подрачје;
- Производство на топлинска енергија за греење и технолошка пареа со пониски оперативни трошоци, т.е пониска регулирана цена, што исклучително поволно ќе се одрази на крајните корисници, т.е. на стандардот на граѓаните. На овој начин може да се обезбеди целокупната топлинска енергија потребна за крајните корисници, која сега е околу 50 GWh во сезона.

Во 2008 година е потпишан договор со изведувачот АЛСТОМ од Хрватска за комплетна изведба на работите - од проектирање, реконструкција и ревитализација до пуштање во пробен погон.
Паралелно со примената на мерките за енергетска ефикасност се фаворизира и инвестирање и истражување во обновливи извори (хидропотенцијал и енергија на ветерот), а во согласност со директивите на ЕУ според кои во 2020 година 20% од вкупно произведената енергија на земјите-членки мора да потекнува од обновливи извори. Токму затоа, еден од принципите на Националната стратегија за развој е да се произведат корисни форми на енергија со минимална потрошувачка на примарна енергија.
Освен континуираните истражувања на нови обновливи извори, АД ЕЛЕМ вложува и во проекти за ревитализација на постојните хидроенергетски објекти, при што со воведување мерки за енергетска ефикасност се овозможува порационално производство и користење на ресурсите на подолг рок.

• РЕВИТАЛИЗАЦИЈА НА ХИДРОЕЛЕКТРАНИ – II ФАЗА

Со оглед на фактот дека од хидропотенцијалот се обезбедуваат 15-20% од вкупното производство на електрична енергија во АД ЕЛЕМ, со примена на пакет-мерки за енергетска ефикасност се постигнува значителен финансиски бенефит. Со првата фаза од проектот за ревитализација, кој е целосно завршен, е постигнато зголемување на ефикасноста на хидроелектраните за 12,1%. Што се однесува до втората фаза, подготвена е физибилити-студија, а инвестицијата ќе биде реализирана во периодот 2010-2012 година.
Со ревитализацијата се опфатени ХЕЦ Глобочица, ХЕЦ Маврово, ХЕЦ Шпилје и ХЕЦ Тиквеш.
Придобивки:

- Зголемување на производствениот капацитет на обновливата електрична енергија во македонскиот електроенергетски систем и намалување на емисиите на SO_2, NO_x и CO_2 од термоелектраните, кои би се користеле кога не би постоел проектот. Тоа помага за зголемување на сигурноста за снабдување со енергија со зголемување на можноста ревитализираните хидроелектрични централи да обезбедуваат електрична енергија во време на максимална потрошувачка, како и регулација на фреквенцијата;
- Проектот ќе ја намали зависноста на Македонија од увезените фосилни горива и ќе има позитивно влијание на балансот на надворешната трговија на земјата.
- Зголемување на доверливоста и надлежноста на производството на електрична енергија од хидроцентралите;
- Намалување на трошоците за одржување и експлоатација;
- Модернизација на системите за регулација;
- Ефикасно користење на ресурсите.

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА АД„ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА„ – СКОПЈЕ ЗА 2008 ГОДИНА

Во извештајот се посочени основните показатели за производството на електрична енергија од АД ЕЛЕМ во 2008 година.

РЕЗУЛТАТИ

ПРОИЗВОДСТВЕНИ РЕЗУЛТАТИ 2008	Планирано производство GWh	Остварено производство GWh	Индекс Остварено/Планирано
Термоелектрани	**4.781,0**	**4.877,3**	**102,0%**
Битола 1	1.435,0	1.357,0	94,6%
Битола 2	1.441,0	1.530,1	106,2%
Битола 3	1.302,0	1.328,9	102,1%
Осломеј	603,0	661,4	109,7%
Хидроелектрани	**1.254,0**	**738,0**	**58,9%**
Вруток	376,0	250,0	66,5%
Равен	39,0	28,8	73,9%
Врбен	39,0	34,4	88,1%
Шпилје	300,0	182,0	60,7%
Глобочица	185,0	120,2	65,0%
Тиквеш	143,0	55,1	38,6%
Козјак	172,0	67,4	39,2%
ВКУПНО	**6.035,0**	**5.615,4**	**93,0%**

Според електроенергетскиот биланс за 2008 година, АД ЕЛЕМ има остварено 5.615,4 GWh (93,0 %) од планираното производство и тоа термоелектраните имаат остварено 2 % поголемо производство од планираното, а хидроелектраните имаат произведено 41,1 % помалку од планираното што се должи на намалените дотеци и лошата хидролошка состојба на акумулациите.

СТРУКТУРА НА ЕЛЕМ

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ

Термоелектраните се приоритетни во електроенергетскиот систем на Македонија. Најголем термокапацитет е Битола, со своите три блока Битола 1, 2 и 3, од по 225 MW. Тие покриваат 80% од производството на електрична енергија во нашата земја. Јагленот со просечна калоричност од 8.079 kJ/kg е основно гориво во РЕК Битола. Во составот на термосистемот во Македонија припаѓа и РЕК Осломеј, со инсталирана моќност на блокот од 125MW и просечно годишно нето-производство од 400 GWh. Јагленот со просечна калоричност од 7.600 kJ/kg е основно гориво и во РЕК Осломеј.

ТЕРМО-ЕЛЕКТРАНИ	Инсталирана моќност	Нето-производство	Година на пуштање	Работни часови	Основно гориво	Енергетска вредност на гориво
	MW	GWh		h		kJ/kg
Битола 1	225	1.357,0	1982	7147:18:00	Јаглен	8.079
Битола 2	225	1.530,1	1984	7823:45:00	Јаглен	8.079
Битола 3	225	1.328,9	1988	7298:55:00	Јаглен	8.079
Осломеј	125	661,4	1980	7183:01:00	Јаглен	7.600
ВКУПНО	**800**	**4.877,3**				

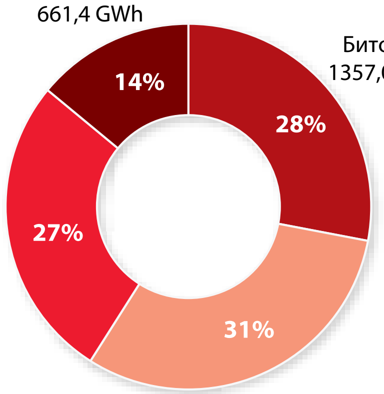

ХИДРОЕЛЕКТРАНИ

Вкупната инсталираност на хидрокапацитетите изнесува 528,4 MW, односно 40% од вкупните капацитетите на АД ЕЛЕМ. Во АД ЕЛЕМ има седум хидроелектрани, од кои две проточни - Равен и Врбен и пет акумулациони - Вруток, Шпилје, Глобочица, Тиквеш, Козјак. Од вкупното производство на електрична енергија во АД ЕЛЕМ хидропроизводството обезбедува околу 17%, и тоа, пред се, за задоволување на дневните варијации на потрошувачката на електрична енергија и за обезбедување на системските услуги за регулација, со што се постигнува поголема флексибилност и расположивост на електроенергетскиот систем.

ХИДРО-ЕЛЕКТРАНИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност	Нето-производство	Година на пуштање	Тип на електрана
		MW	GWh		
Вруток	4	172	250,0	1957/1973	Акумулациска
Равен	3	21,6	28,8	1959/1973	Проточна
Врбен	2	12,8	34,4	1959	Проточна
Шпилје	3	84	182,0	1969	Акумулациска
Глобочица	2	42	120,2	1965	Акумулациска
Тиквеш	4	116	55,1	1968/1981	Акумулациска
Козјак	2	80	67,4	2004	Акумулациска
ВКУПНО	**20**	**528,4**	**738,0**		

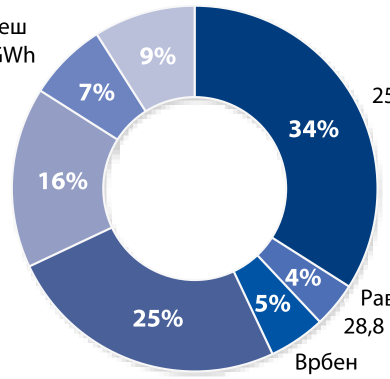

ПЛАНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ЗА АД ЕЛЕМ ВО 2008 ГОДИНА СПОРЕД ЕЛЕКТРО-ЕНЕРГЕТСКИ БИЛАНС

Според електроенергетскиот биланс за 2008 година, планираното производство за АД ЕЛЕМ беше 6.035,0 GWh, од кои 4.781,0 GWh (79%) требаше да произведат термоелектраните и 1.254 GWh (21%) хидроелектраните.

МЕСЕЧНО РАСПОЛОЖИВА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Термо	505,0	465,0	470,0	442,0	276,0	266,0	326,0	326,0	326,0	395,0	482,0	502,0	4.781,0
Хидро	126,0	113,0	131,0	71,0	136,0	117,0	54,0	50,0	78,0	79,0	140,0	159,0	1.254,0
ВКУПНО	**631,0**	**578,0**	**601,0**	**513,0**	**412,0**	**383,0**	**380,0**	**376,0**	**404,0**	**474,0**	**622,0**	**661,0**	**6.035,0**

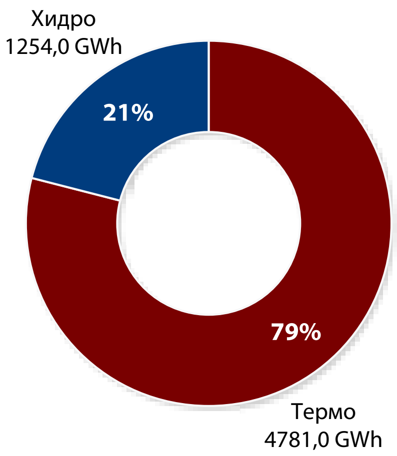

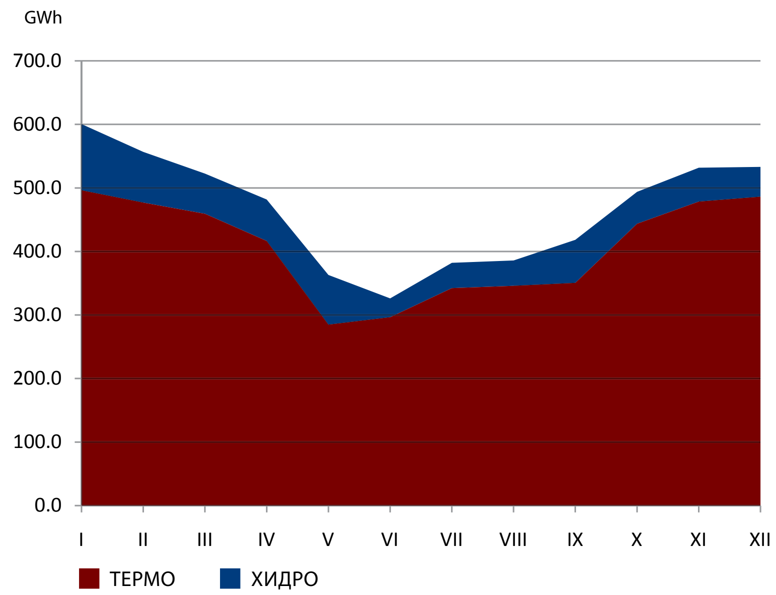

ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Во 2008 година, АД ЕЛЕМ има произведено вкупно 5.615,4 GWh електрична енергија, од кои 4.877 GWh (87%) од термоелектраните и 738 GWh (13%) од хидроелектраните.

ОСТВАРЕНО МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА (GWh)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Термо	496,3	476,9	459,3	416,5	284,8	296,5	342,3	345,9	350,5	443,6	478,5	486,2	4.877,3
Хидро	104,2	79,7	63,2	65,3	78,3	29,6	39,7	39,9	67,8	50,1	53,3	66,9	738,0
ВКУПНО	**600,5**	**556,7**	**522,5**	**481,8**	**363,0**	**326,1**	**382,1**	**385,8**	**418,3**	**493,8**	**531,8**	**553,1**	**5.615,4**

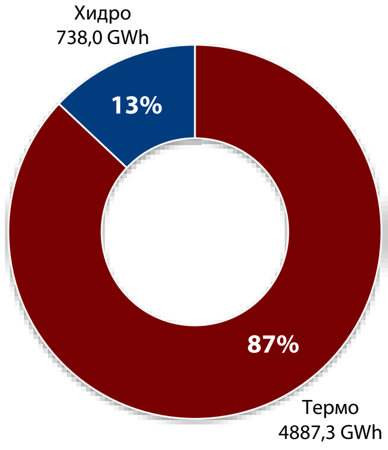

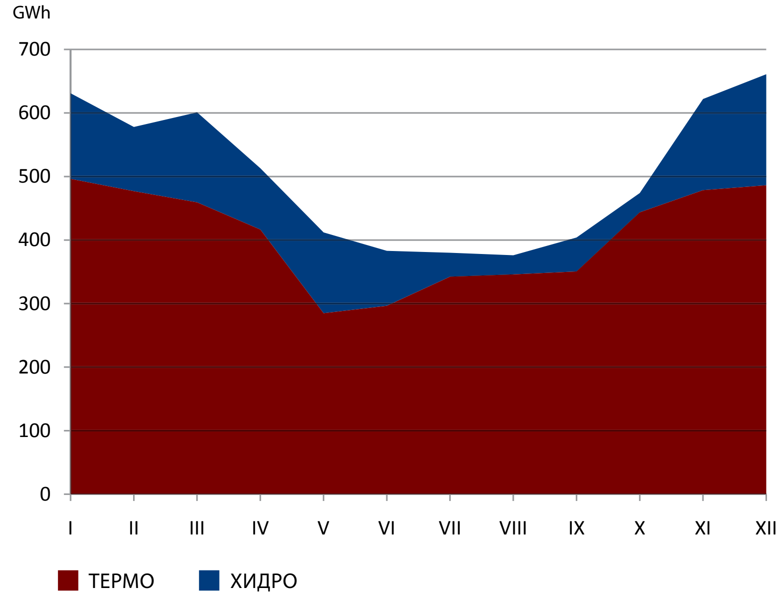

ОСТВАРЕНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД АД ЕЛЕМ ПО ГОДИНИ

Производството на АД ЕЛЕМ во 2008 година е за 102,2 GWh (1,9 %) поголемо од тоа во 2007 година.

ГОДИШНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА (GWh)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Термо	4.794,6	4.879,4	4.734,9	5.028,8	5.445,3	5.003,9	4.805,8	5.124,4	4.714,5	4.906,5	4.735,0	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3
Хидро	611,3	695,8	1.283,6	1.090,1	955,6	1.231,3	1.047,8	564,9	652,2	1.218,9	1.328,3	1.334,7	1.504,9	910,5	738,0
ВКУПНО	**5.405,9**	**5.575,2**	**6.018,5**	**6.118,9**	**6.400,9**	**6.235,2**	**5.853,6**	**5.689,3**	**5.366,7**	**6.125,4**	**6.063,3**	**6.342,5**	**6.195,8**	**5.513,2**	**5.615,4**

	2008 GWh	2007 GWh	08/07 %	08 %	07 %
Термо	4.877,326	4.602,7	6,0	86,9	83,5
Хидро	738,0	910,5	-18,9	13,1	16,5
ВКУПНО	**5615,354**	**5513,2**	**1,9**	**100**	**100**

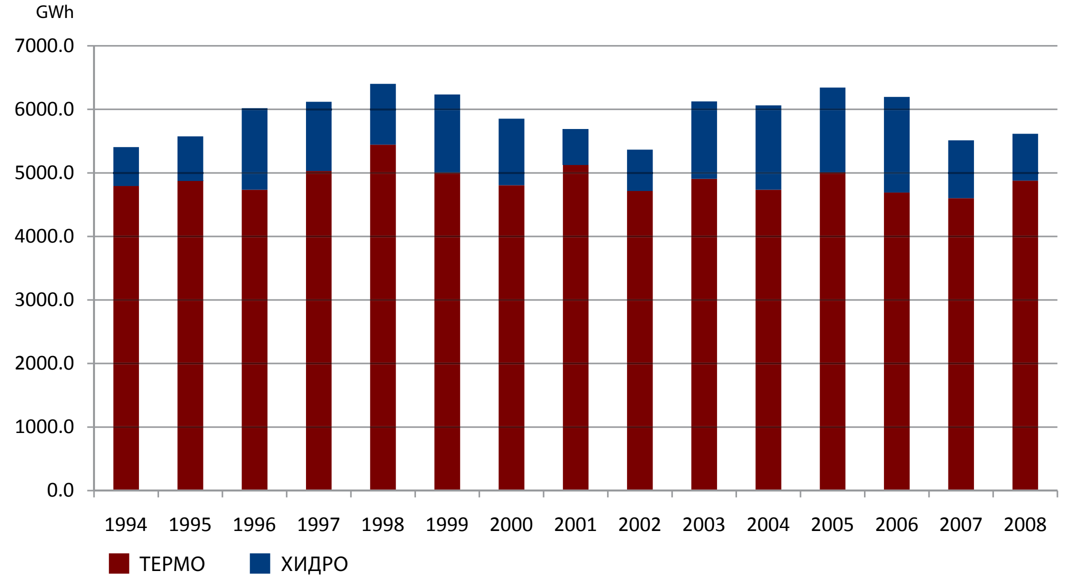

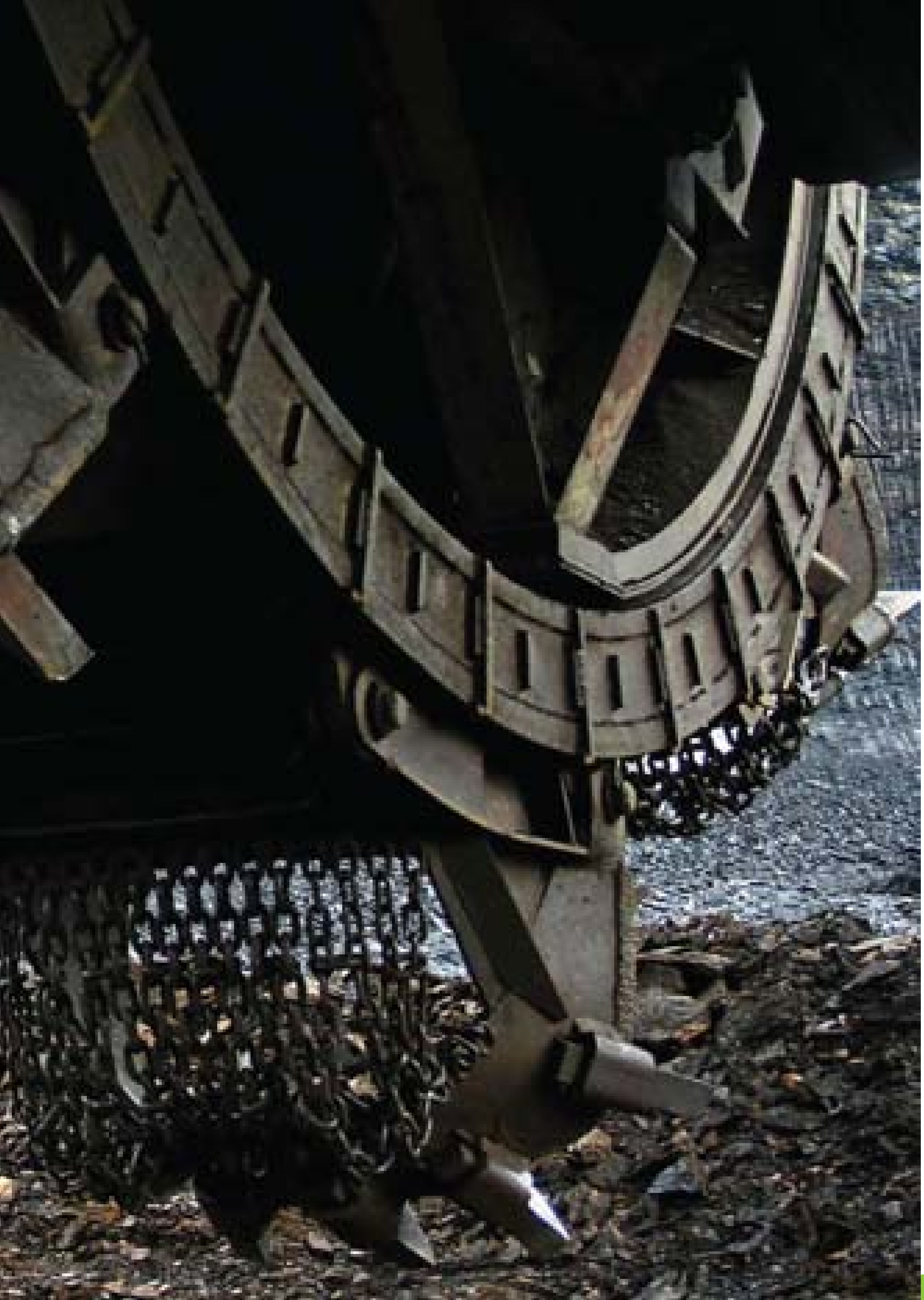

ТЕРМОЕНЕРГИЈА

Во 2008 година термоелектраните произведоа 4.877,3 GWh, и тоа Битола 1 оствари производство од 1.357 GWh (27,8%) од вкупното термопроизводство, Битола-2 1.530,1 GWh (31,4 %), Битола 3 - 1.328,9 GWh (27,2 %) и Осломеј - 661,4 GWh (13,6 %).

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ GWh

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Битола 1	147,6	141,7	138,6	114,3	142,4	49,4	0,0	74,8	136,5	139,9	131,8	140,0	1.357,0
Битола 2	147,6	141,7	137,0	127,7	1,8	96,2	138,6	146,3	147,8	150,5	146,0	148,7	1.530,1
Битола 3	133,8	126,3	112,8	133,1	140,6	133,9	136,7	59,3	0,0	82,3	131,9	138,3	1.328,9
Осломеј	67,3	67,3	70,9	41,4	-0,0	16,9	67,0	65,6	66,1	70,9	68,8	59,3	661,4
ВКУПНО	**496,3**	**476,9**	**459,3**	**416,5**	**284,8**	**296,5**	**342,3**	**345,9**	**350,5**	**443,6**	**478,5**	**486,2**	**4.877,3**

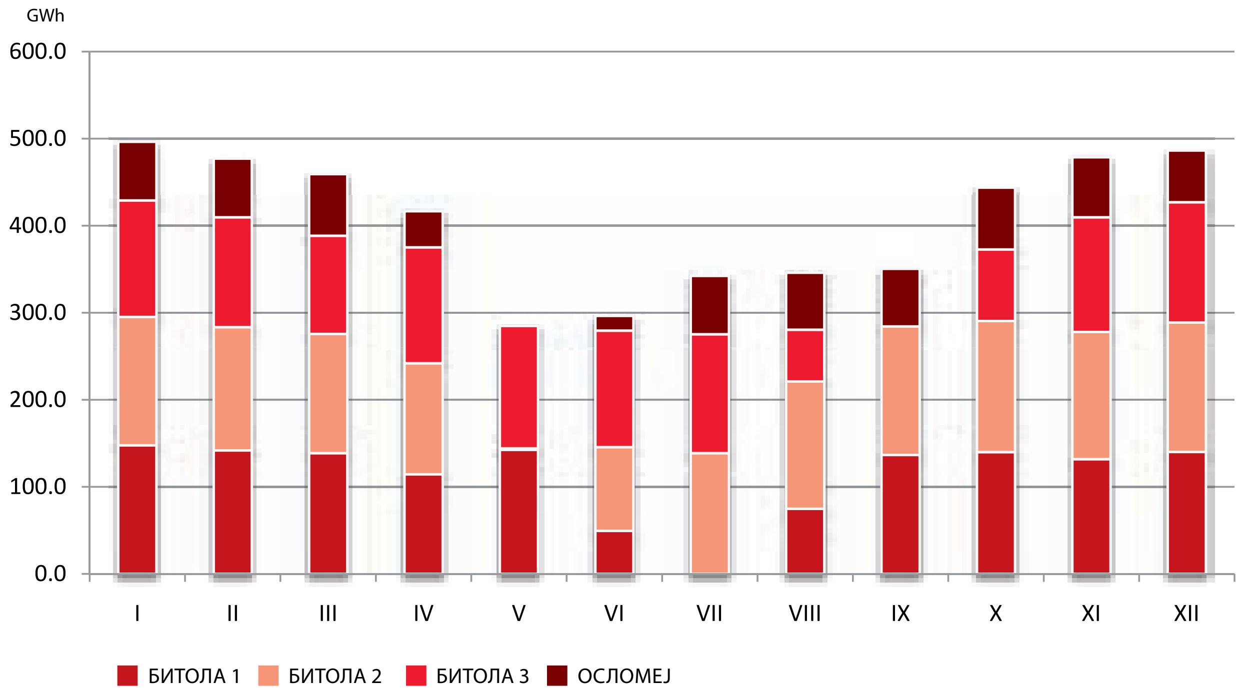

Производството на електричната енергија од термоелектраните во 2008 година е поголемо за 274,6 GWh (6 %) отколку во 2007 година.
Производството во ТЕ Битола 1 и во Битола 3 е помало отколку лани за 2,1 % и 5,6 %, што се должи на извршените капитални ремонти на турбините на двата агрегата, а во Битола 2 е остварено производство поголемо за 11,4 % отколку на 2007 година што е резултат на изведениот ремонт во пократок временски период од предвидениот и покрај извршениот капитален ремонт на проточниот дел на ЦНП.
Во Термоелектраната Осломеј е произведено 51,6 % поголемо производство отколку во 2007 година. Исто така ТЕЦ Осломеј оваа година постави нов рекорд во непрекината работа од 3976:10:00 часа или 165,7 дена.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ															GWh
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Битола 1	1.375,4	1.434,2	1.406,6	1.451,7	1.537,9	1.483,1	1.463,7	1.452,5	1.389,4	1.590,3	1.585,3	1.478,0	1.465,9	1.386,3	1.357,0
Битола 2	1.431,5	1.284,7	1.399,3	1.369,1	1.586,1	1.519,3	1.489,3	1.487,5	1.472,9	1.383,6	1.313,4	1.524,6	1.475,0	1.372,9	1.530,1
Битола 3	1.350,5	1.451,3	1.542,4	1.572,1	1.527,6	1.624,6	1.389,1	1.545,8	1.435,4	1.566,6	1.463,5	1.600,9	1.393,1	1.407,3	1.328,9
Осломеј	637,2	709,2	386,6	635,9	793,7	376,9	463,7	638,6	416,8	366,0	372,8	404,3	356,9	436,2	661,4
ВКУПНО	**4.794,6**	**4.879,4**	**4.734,9**	**5.028,8**	**5.445,3**	**5.003,9**	**4.805,8**	**5.124,4**	**4.714,5**	**4.906,5**	**4.735,0**	**5.007,8**	**4.690,9**	**4.602,7**	**4.877,3**

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ	2008	2007	08/07	08	07
	GWh	GWh	%	%	%
Битола 1	1.357,0	1.386,3	-2,1	27,8	30,1
Битола 2	1.530,1	1.372,9	11,4	31,4	29,8
Битола 3	1.328,9	1.407,3	-5,6	27,2	30,6
Осломеј	661,4	436,2	51,6	13,6	9,5
ВКУПНО	**4.877,3**	**4.602,7**	**6,0**	**100**	**100**

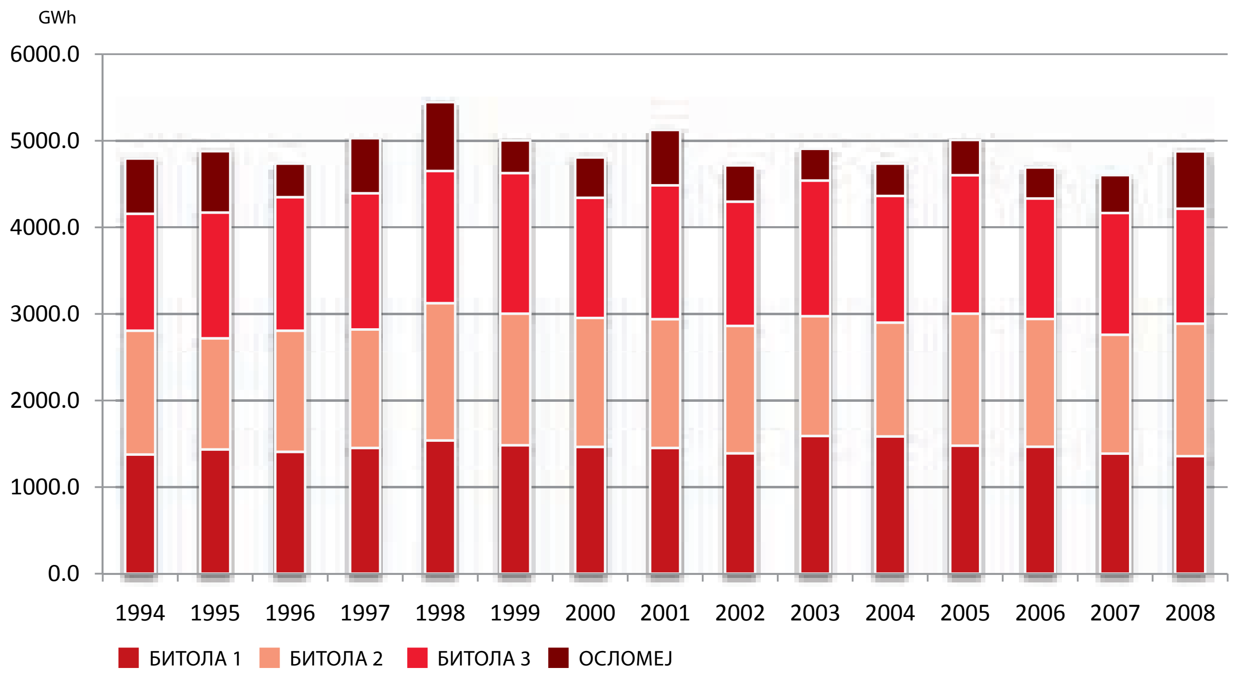

РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ И ЗАСТОИ

Оваа година се почнати и извршени планираните ремонтни активности во сите електрани според однапред определената динамика и време со исклучок на агрегатите А и Б во ХЕЦ Вруток, агрегатот Б во ХЕЦ Равен и двата агрегата во ХЕЦ Козјак.

ХЕЦ / ТЕЦ	Датум на		Опис
	Започнување	Завршување	
			РЕК Битола
Блок 1	11.6.2008	13.8.2008	Капитален ремонт на комплетна турбина со испитување на ресурсот; Зголемен обем на контрола на металот во котелот; Неопходни работи на котел и арматура
Блок 2	1.5.2008	9.6.2008	Капитален ремонт на проточен дел на ЦНП; Зголемен обем на контрола на металот во котелот; Неопходни работи на котел и арматура
Блок 3	15.8.2008	12.10.2008	Капитален ремонт на комплетна турбина со испитување на ресурсот; Зголемен обем на контрола на металот во котелот; Неопходни работи на котел и арматура
			РЕК Осломеј
Агрегат А	25.4.2008	22.6.2008	Ремонт на турбина; Извршени мерења на вибрации на турбина пред и после ремонтот; Зголемен обем на контрола на металот во котелот; Неопходни работи на котел и арматура
			ХЕЦ Вруток
Агрегат А			Ремонтот не е реализиран
Агрегат Б			
Агрегат Ц	1.4.2008	9.5.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор; Сервис на блок трафо во Раде Кончар
Агрегат Д	14.7.2008	24.7.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо
			ХЕЦ Равен
Агрегат А	1.4.2008	13.5.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо
Агрегат Б			Ремонтот не е реализиран
Агрегат Ц	17.10.2008	10.11.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо
			ХЕЦ Врбен
Агрегат А	1.9.2008	20.9.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо
Агрегат Б	1.9.2008	20.9.2008	
			ХЕЦ Тиквеш
Агрегат А	19.6.2008	27.6.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо, опрема на пеперутkаст затворач и опрема за високо притисно подмачкување; замена на контактен термометар на блок трафо
Агрегат Б	23.6.2008	27.6.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо, опрема на пеперутkаст затворач и опрема за високо притисно подмачкување; замена на дел од цевовод од системот за ладење
Агрегат Ц	2.6.2008	5.6.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо, опрема на пеперутkаст затворач и опрема за високо притисно подмачкување
Агрегат Д	5.6.2008	6.6.2008	Проверка на работно коло на турбина, генератор, блок трафо, опрема на пеперутkаст затворач и опрема за високо притисно подмачкување
Дренажна цевка	23.6.2008	27.6.2008	Демонтажа на старата и монтажа на нова дренажна цевка; заварување на елементите од дренажната цевка
			ХЕЦ Глобочица
Агрегат А	16.9.2008	26.9.2008	Спроведување заштитни мерки на целиот агрегат; Профилактички испитувања од страна на ЕТФ, контрола на систем за возбуда и напонска регулација, контрола на 10kV шински развод, монтажа на дополнителен бетонски тег од 400 kg
Агрегат Б	15.9.2008	23.9.2008	Спроведување заштитни мерки на целиот агрегат; Профилактички испитувања од страна на ЕТФ, контрола на систем за возбуда и напонска регулација, контрола на 10kV шински развод, монтажа на ладилник за масло
	1.10.2008	17.10.2008	Генерален ремонт на спроводниот апарат
			ХЕЦ Шпилје
Агрегат А	15.4.2008	18.4.2008	Извршена е контрола на опрема од генератор, напонска регулација, возбуден систем, турбинска регулација, предтурбински затворачи, блок трафо, трафо поле и склопка на снага на сите три агрегати
Агрегат Б	16.4.2008	18.4.2008	
Агрегат Ц	17.4.2008	22.4.2008	

ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТРАЕЊЕТО НА ПЛАНИРАНИТЕ И НЕПЛАНИРАНИТЕ ЗАСТОИ ВО ТЕРМОЕЛЕКТРАНИТЕ ВО 2008 ГОД.

Застои h Термоелектрани	Битола 1		Битола 2		Битола 3		Осломеј	
	П	Н	П	Н	П	Н	П	Н
Јануари	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Февруари	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Март	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	82:16:00	0:00:00	0:00:00
Април	0:00:00	117:47:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	141:15:00	73:45:00
Мај	0:00:00	0:00:00	731:17:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Јуни	456:38:00	0:00:00	199:53:00	5:41:00	0:00:00	0:00:00	523:55:00	0:00:00
Јули	744:00:00	0:00:00	0:00:00	22:54:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Август	303:17:00	15:00:00	0:00:00	0:00:00	392:43:00	6:48:00	0:00:00	0:00:00
Септември	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Октомври	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	283:18:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Ноември	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:30:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
Декември	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	118:04:00
Вкупно	**1503:55:00**	**132:47:00**	**931:10:00**	**29:05:00**	**1396:01:00**	**89:04:00**	**1409:10:00**	**191:49:00**
	1636:42:00		**960:15:00**		**1485:05:00**		**1600:59:00**	

ПЛАНИРАНИ ЗАСТОИ НЕПЛАНИРАНИ ЗАСТОИ

БИТОЛА 1

БИТОЛА 2

БИТОЛА 3

ОСЛОМЕЈ

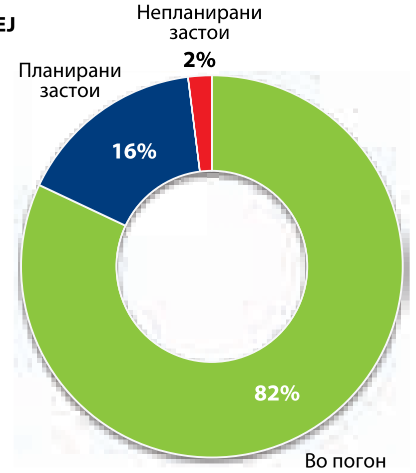

Во наредните табели е направена споредба на бројот на застоите и ремонтите и нивното времетраење во споредба со минатите години.

Бројот на испадите во споредба со 2007 е помал за 4 (17,39 %), во споредба со 2006 е помал за 7 (26,92 %), во споредба со 2005 е поголем за 2 (11,76 %) и во споредба со 2004 е поголем за 1 (5,56 %).

Вкупното времетраење на застои и ремонти во 2008 година изнесува 5683:01:00 часа и е помало за 28,15 % во споредба со 2007, помало за 26,3 % во споредба со 2006, помало за 22,48 % и помало за 23,25 % во споредба со 2004 година, што се должи на краткотрајните непланирани испади и благодарение на брзото отстранување на дефектите од страна на нашите вработени.

БРОЈ НА ЗАСТОИ И РЕМОНТИ

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2004	4	2	3	9	7	16
	2005	2	1	4	7	7	14
	2006	2	3	7	12	14	26
	2007	5	2	7	14	5	19
	2008	4	5	2	11	4	15
Ремонти	2004	нема ремонт	1	нема ремонт	1	1	2
	2005	1	1	нема ремонт	2	1	3
	2006	нема ремонт	нема ремонт	нема ремонт	нема ремонт	нема ремонт	нема ремонт
	2007	1	1	1	3	1	4
	2008	1	1	1	3	1	4
Вкупно	2004	4	3	3	10	8	18
	2005	3	2	4	9	8	17
	2006	2	3	7	12	14	26
	2007	6	3	8	17	6	23
	2008	5	6	3	14	5	19
Споредба на 2008 со минатите години [%]	2004	25,00%	100,00%	0,00%	40,00%	-37,50%	5,56%
	2005	66,67%	200,00%	-25,00%	55,56%	-37,50%	11,76%
	2006	150,00%	100,00%	-57,14%	16,67%	-64,29%	-26,92%
	2007	-16,67%	100,00%	-62,50%	-17,65%	-16,67%	-17,39%

ВРЕМЕ НА ЗАСТОИ И РЕМОНТИ

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2004	594:00:00	813:28:00	1255:00:00	2662:28:00	49:00:00	2711:28:00
	2005	80:21:00	2:48:00	850:00:00	933:09:00	216:00:00	1149:09:00
	2006	1071:00:00	1268:00:00	125:21:00	2464:21:00	762:49:00	3227:10:00
	2007	340:39:00	82:19:00	120:14:00	543:12:00	300:51:00	844:03:00
	2008	132:47:00	29:05:00	89:04:00	250:56:00	191:49:00	442:45:00
Ремонти	2004	0:00:00	917:32:00	0:00:00	917:32:00	3776:00:00	4693:32:00
	2005	1086:39:00	986:12:00	00:00:00	2072:51:00	4109:00:00	6181:51:00
	2006	0:00:00	0:00:00	1419:09:00	1419:09:00	3064:51:00	4484:00:00
	2007	1061:42:00	1298:39:00	1068:30:00	3428:51:00	3637:12:00	7066:03:00
	2008	1503:55:00	931:10:00	1396:01:00	3831:06:00	1409:10:00	5240:16:00
Вкупно	2004	594:00:00	1731:00:00	1255:00:00	3580:00:00	3825:00:00	7404:00:00
	2005	1167:00:00	989:00:00	850:00:00	3006:00:00	4325:00:00	7331:00:00
	2006	1071:00:00	1268:00:00	1544:30:00	3883:30:00	3827:40:00	7711:10:00
	2007	1402:21:00	1380:58:00	1188:44:00	3972:03:00	3938:03:00	7910:06:00
	2008	1636:42:00	960:15:00	1485:05:00	4082:02:00	1600:59:00	5683:01:00
Споредба на 2008 со минатите години [%]	2004	175,54%	-44,53%	18,33%	14,02%	-58,14%	-23,25%
	2005	40,25%	-2,91%	74,72%	35,80%	-62,98%	-22,48%
	2006	52,82%	-24,27%	-3,85%	5,11%	-58,17%	-26,30%
	2007	16,71%	-30,47%	24,93%	2,77%	-59,35%	-28,15%

РУДНИЦИ

Во 2008 година од нашите рудници се ископани 7.746.170 [t] јаглен. За потребите на ТЕЦ Битола од рудникот Суводол се ископани 6.376.643 [t], а од рудникот Брод–Гнеотино годинава се испорачани првите количини на јаглен од 127.536 [t]. Се очекува од овој рудник од годинава да се ископуваат по 2.000.000 [t] или околу една третина од потребите на ТЕЦ Битола. За потребите на ТЕЦ Осломеј од рудникот Осломеј – Запад се ископани 936.278 [t] јаглен, а со отварањето на усекот во локалниот Стар рудник, кој е дел од поранешниот рудник Осломеј - Исток минатата година, оваа година е овозможена испорака на 305.713 [t] со дисконтинуирана механизација.

Рудник Суводол - 2008

Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	559.041	696.220	613.515	589.153	509.924	405.625	500.980	470.740	443.487	553.637	412.317	622.004	6.376.643
Јаловина [m3]	881.075	911.102	1.401.923	1.663.678	1.446.809	1.245.002	834.835	756.087	563.865	508.761	752.616	766.005	11.731.758

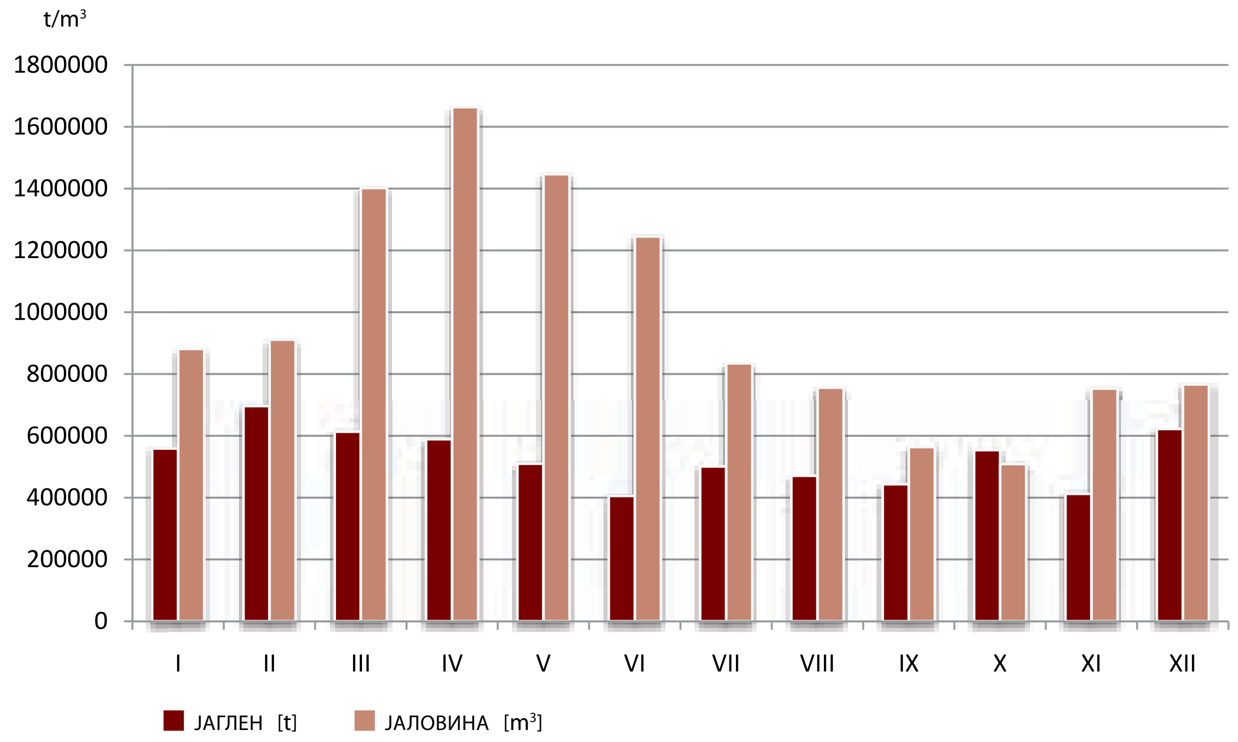

Рудник Брод - Гнеотино - 2008

Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]								93.183			30.185	4.168	127.536
Јаловина [m3]	225.923	229.349	239.992	457.198	452.799	513.875	573.072	596.635	488.040	360.804	357.616	399.190	4.894.493

Рудник Осломеј - Запад - 2008
Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	114.405	106.119	98.897	66.951			94.598	81.011	74.397	92.448	84.631	122.821	936.278
Јаловина [m3]	166.201	291.013	409.035	360.297	450.790	477.732	465.705	450.576	397.839	440.276	463.280	511.559	4.884.303

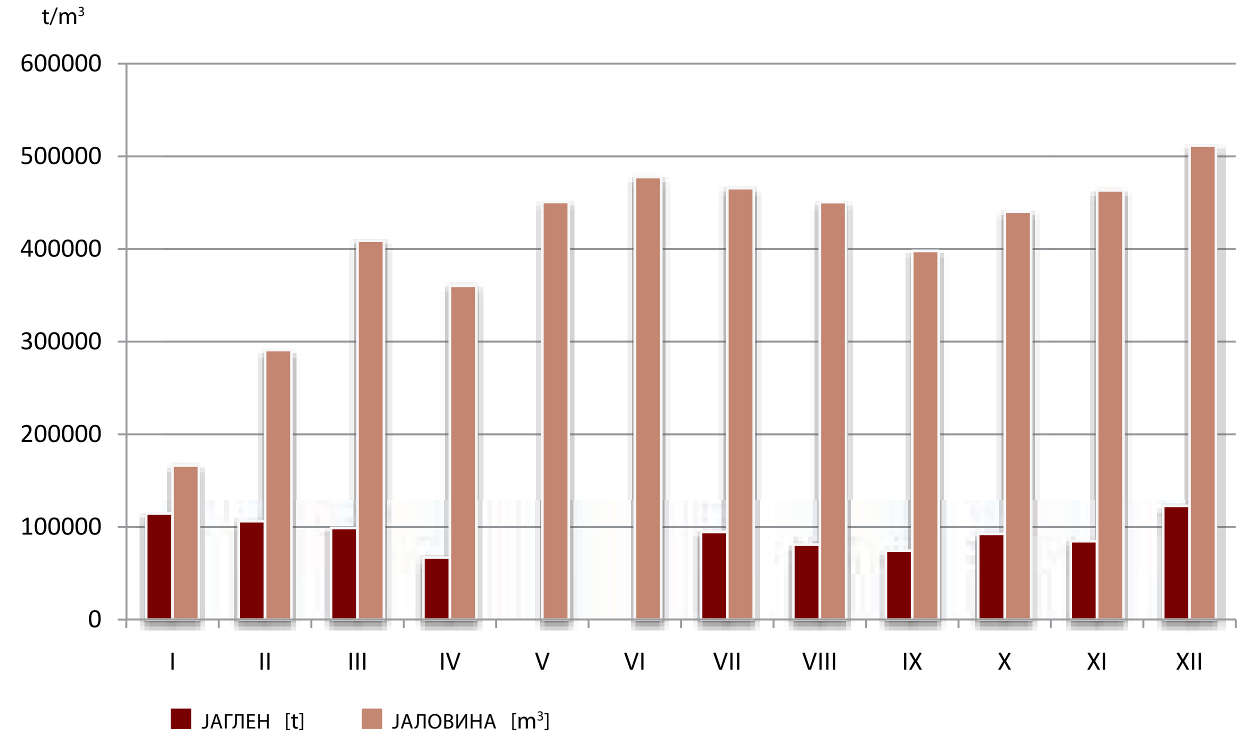

Рудник Стар рудник - 2008
Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	1.032	1.461	21.429	16.485	10.826	45.124	48.177	53.652	39.366	36.937	31.224		305.713
Јаловина [m3]													0

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН И МАЗУТ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

За производството на 4877,3 GWh во термоелектраните беше потрошено:
Јаглен .... 7.415.901,00 [t] или 1,52 kg/kWh
Мазут .... 13.294,00 [t] или 2,73 gr/kWh

Производството на термоцентралите е остварено со 815.215 [t] повеќе јаглен [12,35 %] и 6.432 [t] повеќе мазут [93,73 %] во споредба со 2007 година. Зголемената потрошувачка на мазут е резултат на намалениот квалитет на јагленот што може да се види од калоричната вредност на јагленот изразена во kJ/kg.

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ БИТОЛА (t)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	557.445	695.100	612.037	587.534	508.465	405.450	500.460	470.740	443.487	553.470	409.662	621.138	6.364.988
Потрошен јаглен	621.270	596.668	656.088	560.836	507.924	487.316	418.552	436.037	402.906	472.804	515.804	583.250	6.259.455
Состојба на депонија	79.000	177.432	133.381	160.079	160.620	78.754	160.662	195.365	235.946	316.612	210.470	248.358	
Калорична вредност kJ/kg	7.883,7	7.657,7	6.636,1	7.553,0	7.368,8	6.971,0	7.381,3	7.523,7	8.210,3	8.830,0	8.700,2	7.511,1	7.686

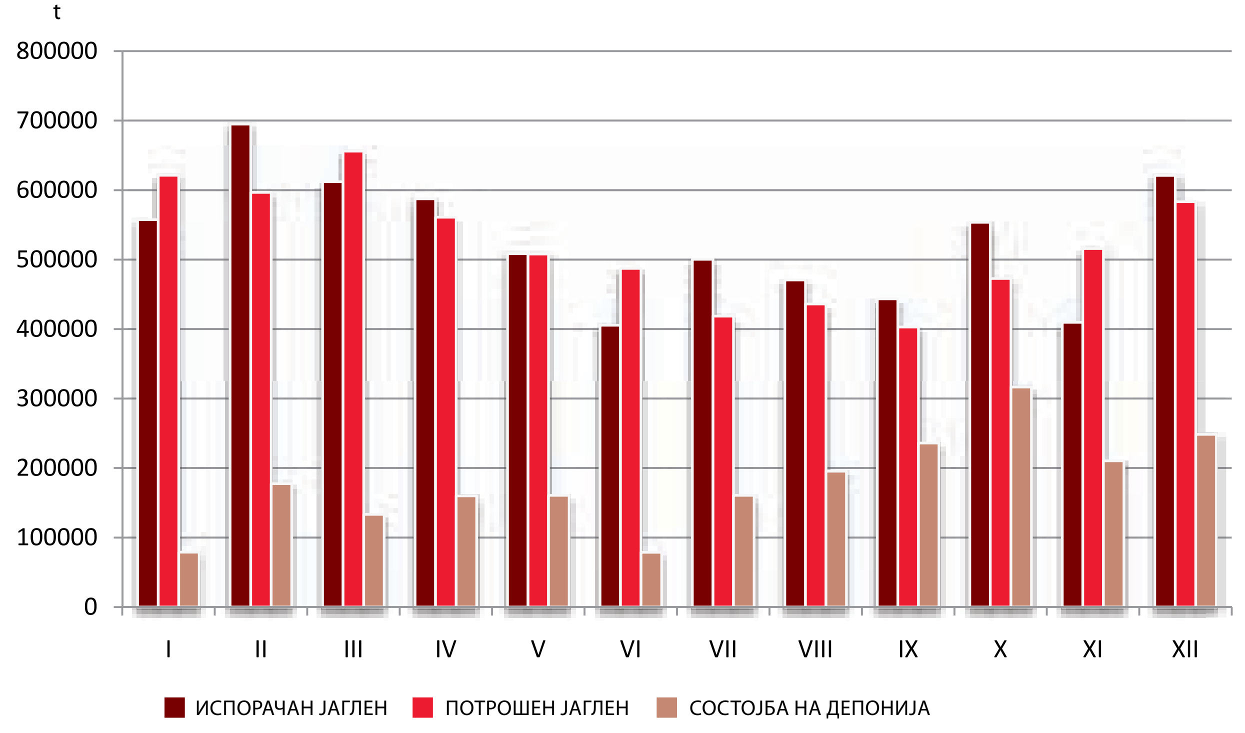

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ БИТОЛА (t)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
269	2.280	3.506	629	610	1.143	269	461	28	254	10	217	9.676

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ (t)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	113.570	121.004	124.503	76.290	10.000	66.276	81.248	122.741	115.279	115.167	117.070	111.289	1.174.437
Потрошен јаглен	125.570	116.004	128.503	77.290	0	29.276	114.248	118.741	113.279	119.167	116.070	98.289	1.156.437
Состојба на депонија	8.000	13.000	9.000	8.000	18.000	55.000	22.000	26.000	28.000	24.000	25.000	38.000	
Калорична вредност kJ/kg	6.254	6.686	6.402	6.366		7.033	6.832	6.386	6.745	6.885	6.796	7.049	6.676

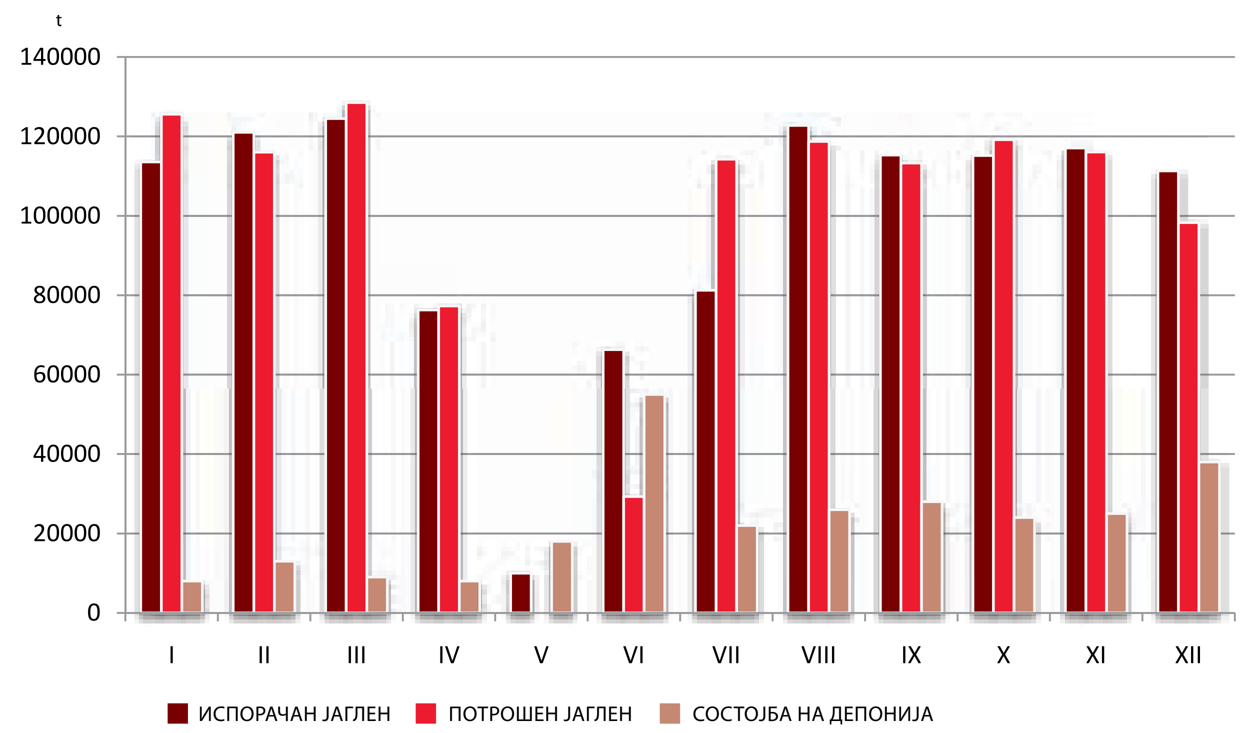

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ (t)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
881	300	480	715	0	43	158	318	167	119	105	332	3.618

ХИДРОЕНЕРГИЈА

Во 2008 година хидроелектраните произведоа 738 GWh електрична енергија и тоа Вруток 250 GWh (34 %) од вкупното хидропроизводство, Равен 28,8 GWh (4 %), Врбен 34,4 GWh (5 %), Шпилје 182 GWh (25 %), Глобочица 120,2 GWh (16 %), Тиквеш 55,1 GWh (7 %) и Козјак 67,4 GWh (9 %).

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ХИДРОЕЛЕКТРАНИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Вруток	37,1	25,2	19,7	17,1	30,5	7,3	13,6	14,8	20,8	22,1	20,4	21,5	250,0
Равен	4,4	2,9	2,3	2,0	3,6	0,8	1,4	1,5	2,5	2,6	2,4	2,5	28,8
Врбен	1,3	0,9	4,2	7,6	7,7	4,2	1,3	0,4	0,1	0,3	0,6	5,9	34,4
Шпилје	21,4	17,8	19,7	19,5	14,9	6,7	12,4	12,7	24,9	7,0	10,1	14,9	182,0
Глобочица	14,4	10,0	12,9	14,3	15,4	7,0	7,5	7,2	4,9	8,6	5,6	12,3	120,2
Тиквеш	8,5	11,0	4,4	3,6	1,6	1,2	-0,0	0,3	6,8	3,3	8,2	6,2	55,1
Козјак	17,1	11,9	0,0	1,2	4,5	2,6	3,6	3,1	7,7	6,3	5,9	3,6	67,4
ВКУПНО	**104,2**	**79,7**	**63,2**	**65,3**	**78,3**	**29,6**	**39,7**	**39,9**	**67,8**	**50,1**	**53,3**	**66,9**	**738,0**

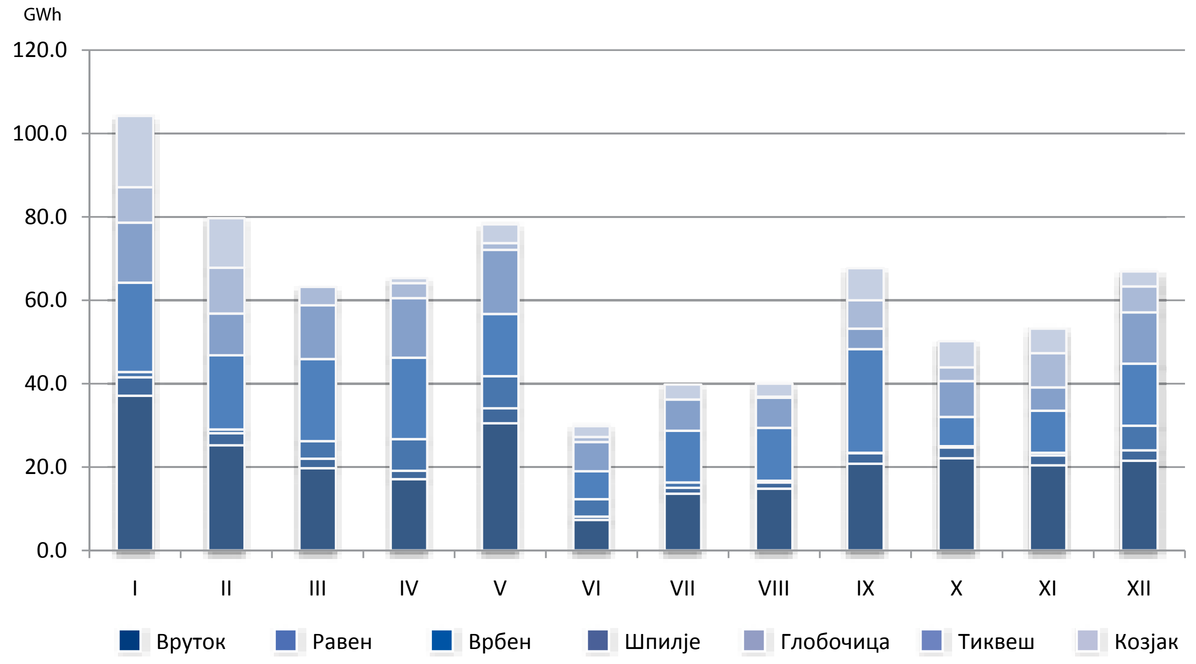

Производството на електричната енергија од хидрокапацитетите е помало за 172,4 GWh (18,95 %) во споредба со истиот период во 2007 година. Намаленото производство се должи, пред сè, на намалените дотеци во акумулациите во 2008 и во 2007 година.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ХИДРОЕЛЕКТРАНИ															GWh
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Вруток	219,7	220,1	425,4	378,8	264,9	421,7	376,8	235,4	190,1	378,1	448,4	425,9	423,5	353,5	250,0
Равен	25,7	25,8	49,9	44,3	31,1	50,3	43,2	28,5	21,2	41,3	45,4	46,5	48,9	41,2	28,8
Врбен	32,0	44,1	45,5	37,1	40,0	40,3	31,4	28,7	25,6	39,0	41,2	38,0	34,7	30,8	34,4
Шпилје	165,8	216,4	352,9	297,6	283,9	332,4	289,9	154,3	193,2	330,4	365,6	316,7	363,4	196,0	182,0
Глобочица	104,8	134,6	229,6	191,6	182,0	225,0	178,2	96,8	122,7	201,1	233,5	212,9	232,6	132,6	120,2
Тиквеш	63,3	54,8	180,3	140,7	153,3	161,6	128,3	21,2	99,4	229,0	149,9	128,8	227,4	74,8	55,1
Козјак	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,3	165,9	179,6	81,7	67,4
ВКУПНО	**611,3**	**695,8**	**1.283,6**	**1.090,1**	**955,2**	**1.231,3**	**1.047,8**	**564,9**	**652,2**	**1.218,9**	**1.328,3**	**1.334,7**	**1.510,1**	**910,6**	**738,0**

ХИДРОЕЛЕКТРАНИ	2008	2007	08/07	08	07
	GWh	GWh	%	%	%
Вруток	250,0	353,5	-29,27	33,9	38,8
Равен	28,8	41,2	-30,02	3,9	4,5
Врбен	34,4	30,8	11,53	4,7	3,4
Шпилје	182,0	196,0	-7,13	24,7	21,5
Глобочица	120,2	132,6	-9,32	16,3	14,6
Тиквеш	55,1	74,8	-26,29	7,5	8,2
Козјак	67,4	81,7	-17,50	9,1	9,0
ВКУПНО	**738,0**	**910,6**	**-18,95**	**100,0**	**100,0**

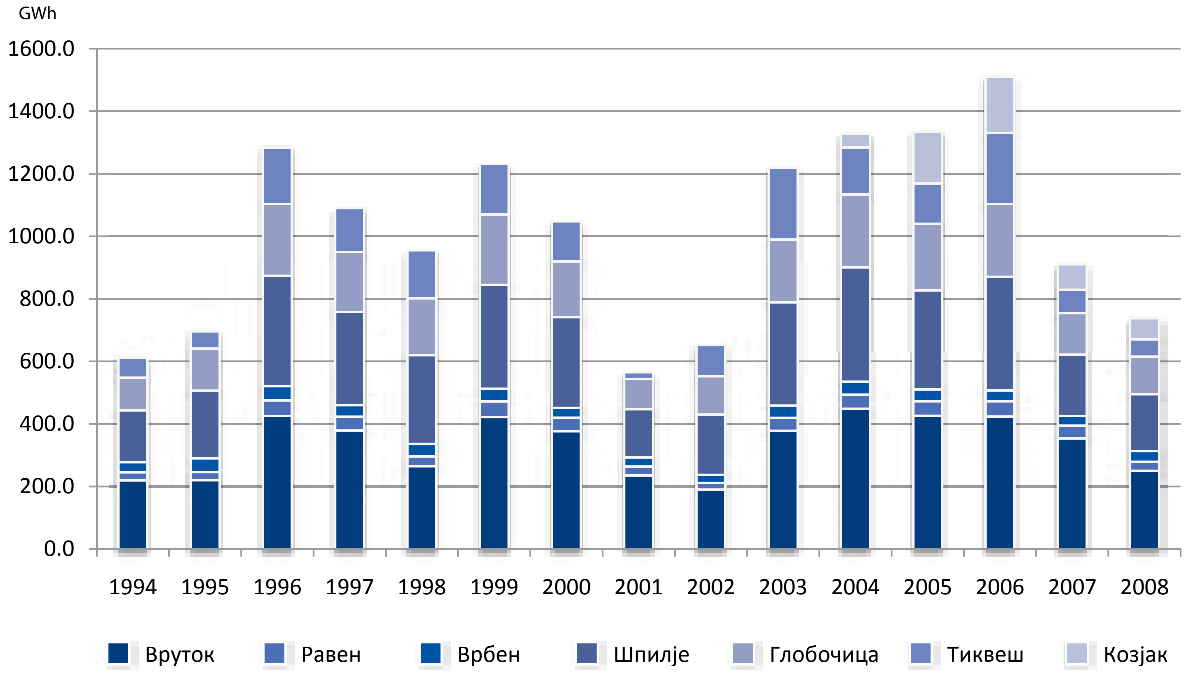

Преглед на месечен дотек во акумулациите за 2008 година

ДОТЕЦИ ВО АКУМУЛАЦИИТЕ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Маврово	19,0	15,0	40,5	69,4	55,6	24,8	6,4	2,9	4,6	8,5	10,4	47,6	304,6
Врбен	1,3	0,9	4,2	7,6	7,7	4,2	1,3	0,4	0,1	0,3	0,6	5,9	34,4
Шпилје	18,0	12,0	21,0	29,0	26,0	12,0	10,0	9,0	7,0	9,0	8,0	26,0	187,0
Охрид +Глобочица	12,0	10,5	18,9	23,3	13,1	8,5	0,6	-0,7	5,2	4,8	6,4	18,3	120,9
Тиквеш	8,3	8,2	9,8	16,7	7,6	2,1	-0,5	-0,5	1,5	3,0	3,1	11,5	70,8
Козјак	8,3	6,2	9,0	12,1	9,1	5,0	2,4	1,6	2,3	3,2	3,1	11,9	74,1
ВКУПНО	**66,9**	**52,8**	**103,4**	**158,1**	**119,2**	**56,5**	**20,1**	**12,6**	**20,7**	**28,9**	**31,6**	**121,2**	**791,9**

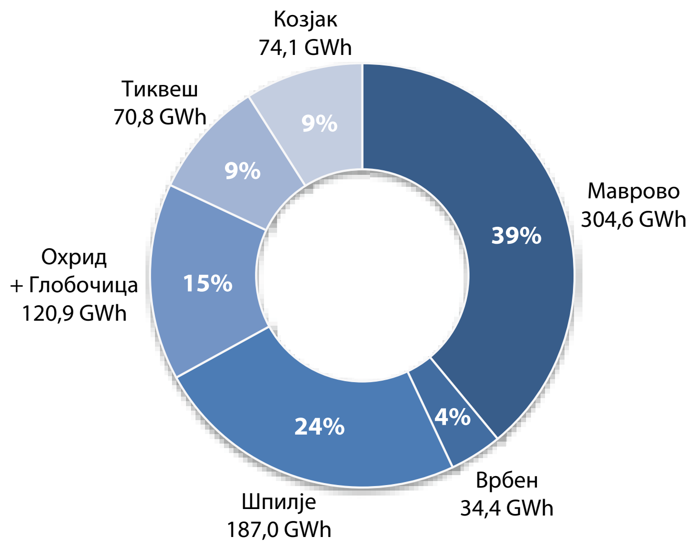

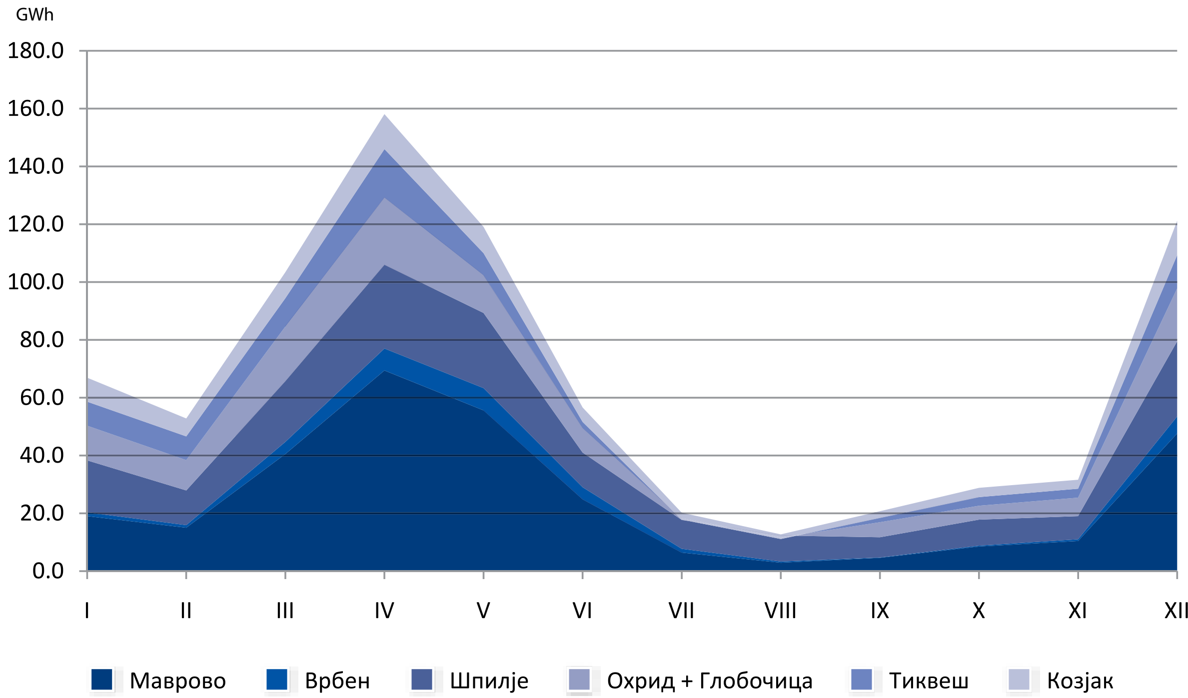

Преглед на просечна месечна состојба на акумулациите за 2008 година

ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА СОСТОЈБА НА АКУМУЛАЦИИТЕ												GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Маврово	40,00	21,50	24,00	59,00	95,00	115,00	118,50	107,00	91,00	73,00	58,50	64,00
Шпилје	14,73	11,56	8,76	12,26	24,61	33,80	33,10	29,67	19,90	11,22	13,58	19,05
Охрид+ Глобочица	11,46	10,94	16,55	25,28	23,36	25,04	17,17	8,98	9,18	5,64	7,42	15,28
Тиквеш	16,79	17,79	18,49	27,81	36,83	38,67	35,15	31,22	28,05	23,89	23,03	23,18
Козјак	17,58	12,53	12,68	23,09	30,01	33,74	33,48	31,77	28,07	22,62	19,66	21,91
ВКУПНО	**100,56**	**74,32**	**80,48**	**147,44**	**209,81**	**246,24**	**237,40**	**208,64**	**176,19**	**136,37**	**122,19**	**143,42**

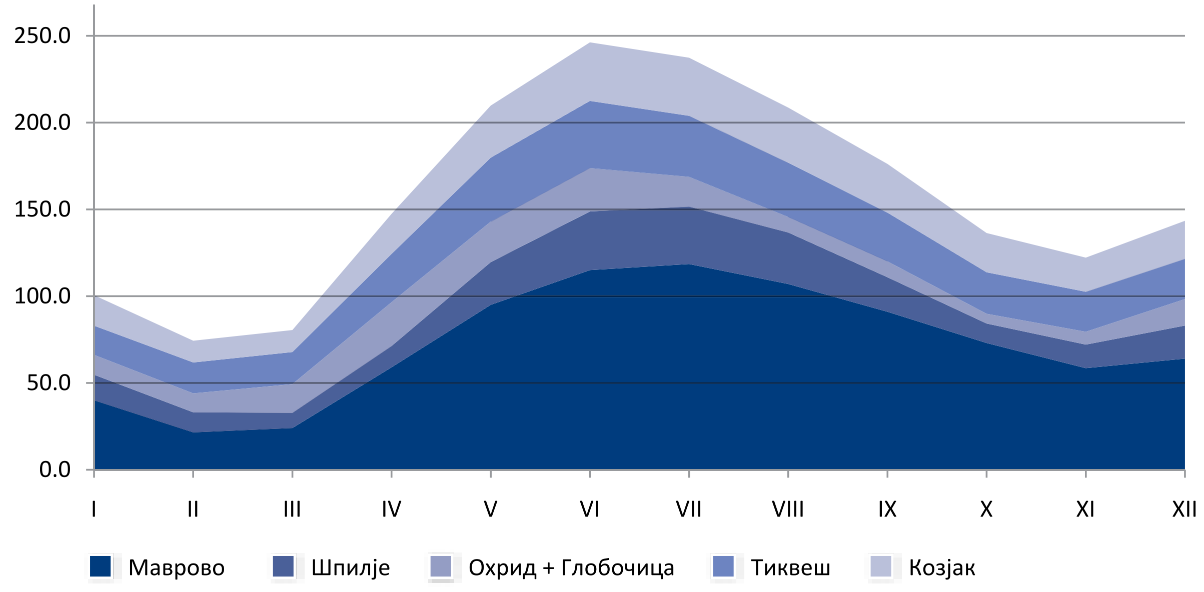

ЗАКЛУЧОЦИ

Намаленото хидропроизводство на АД ЕЛЕМ за годинава во однос на минатата (18,95 %), се должи, пред сè, на:

• **Неповолната хидролошка состојба**
Во цела 2008 година хидролошката состојба беше неповолна што придонесе за драстично намалување на производството во хидоелектраните. Состојбата на акумулациите во овој период е 161.000 MWh. Производството од хидроелектраните за овој период е за 18,94 % помало во споредба со 2007, 50,96 % помало отколку во 2006, 45,1 % помало отколку во 2005 година и 44,43 % помало отколку во 2004 година.

Термопроизводство на АД ЕЛЕМ за оваа година во однос на минатата можеше да биде поголемо доколку ги немаше следниве процеси:

• **Потиснувања на работата на РЕК Битола**
Поради законските проблеми што ги имаше АД ЕЛЕМ до донесувањето на новиот закон за енергетика со неможноста за продажба на вишоците што се јавуваат во ноќните часови, по налог на операторот на системот, РЕК Битола е принудена да ја намалува својата испорака (да се потиснува) и по 30MW по агрегат, што влијае неповолно на исполнувањето на билансот и секако придонесува за зголемување на ризикот за евентуални испади. Ако постоеше можност за продажба на ноќните вишоци, термоелектраните од Битола имаа можност да произведат дополнителни 126,2 GWh електрична енергија.

• **Состојба со неизвршените ремонти**
Извршени капитални ремонти на турбините кај Битола 1 и Битола 3. Генерално може да се констатира дека неизвршувањето на планираните годишни ремонти изминативе години кај термоагрегатите доведе до зголемен обем на активности на целокупната опрема на блоковите, а особено кај системот за јагленова прашина, при што со ремонтите дојде до делумна замена на поголемиот дел од опремата.

Термоелектраната Осломеј произведе 58,4 GWh (9,7%) повеќе електрична енергија од планираното со електроенергетскиот биланс за 2008 и постави нов рекорд на непрекината работа на блокот од 165,7 дена.

ПРОДАЖБА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

КУПУВАЧ		ЈАНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЈ	ЈУНИ	ЈУЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВКУПНО
МЕПСО	[kWh]	589.383.184	546.756.813	511.403.655	470.926.741	354.066.142	317.628.939	373.170.286	376.695.930	68.321.813	32.375.178	12.985.839	27.313.035	3.681.027.555
	[денари]	766.198.139	710.783.857	664.824.752	612.204.764	460.285.985	412.917.620	485.121.372	489.704.709	95.985.145	55.494.292	25.587.297	53.817.605	4.832.925.537
МЕПСО системски услуги	[денари]											28.994.977	29.785.749	58.780.726
ЕВН (05.09-31.12.2008)	[kWh]	/	/	/	/	/	/	/	/	380.872.407	481.831.110	563.019.909	659.115.982	2.084.839.408
	[денари]	/	/	/	/	/	/	/	/	763.687.332	984.741.078	1.350.061.046	1.559.217.048	4.657.706.504
ВИШОЦИ	[kWh]	/	/	/	/	/	/	/	/	1.585.000	4.860.000	12.718.000	2.772.000	21.935.000
	[денари]	/	/	/	/	/	/	/	/	3.653.329	12.647.089	29.983.864	6.046.815	52.331.097
ЖТП	[kWh]									1.666.590	2.105.690	1.917.227	1.863.787	7.553.294
	[денари]									5.998.933	6.240.692	6.309.656	4.691.015	23.240.296
ТЕЦ НЕГОТИНО	[kWh]									16.570	216.840	245.160	353.690	832.260
	[денари]									37.714	477.730	614.584	885.242	2.015.270
влезни фактури за ЕНЕРГЕТИКА	[kWh]	6.367.598	5.574.448	5.854.514	5.031.811	4.936.243	5.216.819	5.589.200	5.533.166	5.288.165	4.356.668	3.754.671	4.742.981	62.246.284
	[денари]	17.729.382	16.467.700	14.750.454	13.862.715	12.726.675	13.306.923	13.948.400	13.563.889	13.100.423	12.070.937	12.010.784	14.750.046	168.288.328
ВКУПНО	**[kWh]**	**595.750.782**	**552.331.261**	**517.258.169**	**475.958.552**	**359.002.385**	**322.845.758**	**378.759.486**	**382.229.096**	**457.750.545**	**525.745.486**	**594.640.806**	**696.161.475**	**5.858.433.801**
	[денари]	**783.927.521**	**727.251.557**	**679.575.206**	**626.067.479**	**473.012.660**	**426.224.543**	**499.069.772**	**503.268.598**	**882.462.876**	**1.071.671.818**	**1.453.562.208**	**1.669.193.520**	**9.795.287.758**

РЕ□ - ИРА□ ПАЗАР

КУПУВАЧ		ЈАНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЈ	ЈУНИ	ЈУЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВКУПНО
МЕПСО-тарифни потрошувачи	[kWh]	589.383.184	546.756.813	511.403.655	470.926.741	354.066.142	317.628.939	373.170.286	376.695.930	51.014.911				3.591.046.601
	[денари]	766.198.139	710.783.857	664.824.752	612.204.764	460.285.985	412.917.620	485.121.372	489.704.709	66.319.384				4.668.360.582
МЕПСО системски услуги	[kWh]													0
	[денари]											28.994.977	29.785.749	58.780.726
МЕПСО технички загуби (до 3 %)	[kWh]									13.100.000	12.469.350	12.848.073	18.091.066	56.508.489
	[денари]									22.454.710	21.373.713	25.315.843	35.646.636	104.790.902
МЕПСО сопствена потрошувачка	[kWh]											137.766	143.546	281.312
	[денари]											271.454	282.843	554.297
ЕВН тарифни потрошувачи	[kWh]									321.790.748	398.829.942	469.059.603	548.657.411	1.738.337.704
	[денари]									585.015.580	725.072.835	1.026.771.471	1.201.011.073	3.537.870.959
ЕВН технички загуби (до 11 %)	[kWh]									42.347.370	53.465.999	62.366.671	76.311.094	234.491.134
	[денари]									76.987.519	97.201.186	136.520.643	167.044.985	477.754.333
ЖТП	[kWh]									1.666.590	2.105.690	1.917.227	1.863.787	7.553.294
	[денари]									5.998.933	6.240.692	6.309.656	4.691.015	23.240.296
ТЕЦ НЕГОТИНО	[kWh]									16.570	216.840	245.160	353.690	832.260
	[денари]									37.714	477.730	614.584	885.242	2.015.270
ЕНЕРГЕТИКА ЕК-11	[kWh]	6.367.598	5.574.448	5.854.514	5.031.811	4.936.243	5.216.819	5.589.200	5.533.166	5.288.165	4.356.668	3.754.671	4.742.981	62.246.284
	[денари]	17.729.382	16.467.700	14.750.454	13.862.715	12.726.675	13.306.923	13.948.400	13.563.889	13.100.423	12.070.937	12.010.784	14.750.046	168.288.328
ВКУПНО	**[kWh]**	**595.750.782**	**552.331.261**	**517.258.169**	**475.958.552**	**359.002.385**	**322.845.758**	**378.759.486**	**382.229.096**	**435.224.354**	**471.444.489**	**550.329.171**	**650.163.575**	**5.691.297.078**
	[денари]	**783.927.521**	**727.251.557**	**679.575.206**	**626.067.479**	**473.012.660**	**426.224.543**	**499.069.772**	**503.268.598**	**769.914.263**	**862.437.093**	**1.236.809.412**	**1.454.097.589**	**9.041.655.693**

□ЕРЕ□ - ИРА□ ПАЗАР

КУПУВАЧ		ЈАНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЈ	ЈУНИ	ЈУЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВКУПНО
ВИШОЦИ	[kWh]									1.585.000	4.860.000	12.718.000	2.772.000	21.935.000
	[денари]									3.653.329	12.647.089	29.983.864	6.046.815	52.331.097
ЕВН - технички загуби (над 11 %)	[kWh]									16.734.289	29.535.169	31.593.635	34.147.477	112.010.570
	[денари]									101.684.234	162.467.058	186.768.933	191.160.991	642.081.216
МЕПСО - за други потреби	[kWh]									4.206.902	19.905.828		9.078.423	33.191.153
	[денари]									7.211.051	34.120.580		17.888.125	59.219.756
ВКУПНО	**[kWh]**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**22.526.191**	**54.300.997**	**44.311.635**	**45.997.900**	**167.136.723**
	[денари]	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**112.548.614**	**209.234.727**	**216.752.797**	**215.095.931**	**753.632.069**

ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИИ

Терминот “одржлив развој” претставува синтагма зад која се крие рамномерност во економскиот, социјалниот и во еколошкиот развој на општеството. Тоа е развој што ги задоволува потребите на денешнината, а не ги загрозува можностите на идните генерации за задоволување на сопствените потреби. Одржливиот развој не е цел сама по себе – кон него постојано се стремиме.

Еден од основните принципи во работењето на АД ЕЛЕМ во функција на одржлив развој и стратегија е водењето постојана грижа за животната средина. Поради ограничените ресурси за производство на електрична енергија и ограничените финансиски средства за вложување во развојни проекти, за АД ЕЛЕМ е од посебна важност да се одреди оптималниот развој.

Заштитата на животната средина е важен приоритет во енергетската политика на нашата компанија.

Целите на компанијата усвоени од Управниот одбор се транспарентни за јавноста и се темелат на концепцијата на највисоките европски стандарди од оваа област.

Нашата компанија се стреми да го постигне и да го докаже својот придонес за заштита на животната средина. Со воведување политика за животна средина на компанијата се преземаат мерки за сведување на минимум на штетните влијанија од производствените капацитети врз животната средина.

Ние сме првата компанија на Балканот што е во фаза на регистрирање заштеда на емисијата на стакленички гасови во рамките на Механизмот за чист развој. Со ревитализацијата на хидроелектраните на АД ЕЛЕМ, годишно се заштедуваат емисии на околу 200.000 тони CO_2. Ние се грижиме за веќе експлоатираните јагленови ископи преку нивна редовна рекултивација и ревитализација на нарушениот простор. Се води контрола и за неутрализација на отпадните води. При планирање на новите, како и при анализа и експлоатација на постојните хидроакумулации, изработуваме соодветни студии и елаборати за влијанието што овие хидроакумулации го имаат врз микро и макроклимата, заштитата на растителниот и животинскиот свет, како и глобалната заштита од поплави на луѓе и на имот. Како современа компанија за производство на електрична енергија, ние сме посветени на бизнисот со обновливи извори и продолжуваме

да ги истражуваме можностите за придонесување кон одржливиот енергетски развој. Континуирано се грижиме сите наши активности да бидат во согласност со законите и другите прописи, ја подобруваме состојбата на полето на заштита на животната средина, усвојувајќи ефикасни програми и обезбедувајќи материјални и други средства за реализација на овие програми.

ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Вклучувајќи се во борбата против глобалното затоплување и климатските промени, АД ЕЛЕМ го следи позитивниот тренд на изградба на објекти за производство на електрична енергија од обновливи извори.

Препознавајќи ги сите предизвици, како дел од нашите заложби за успешен развој и раст во овој сектор, АД ЕЛЕМ во континуитет од 2006 година спроведува мерна кампања за енергетско искористување на ветрот на четири локации. Според веќе добиените резултати, развојните планови на компанијата се во насока на изградба на електрана на ветер.

Прелиминарното согледување на можностите за искористување на енергетскиот потенцијал на ветрот за производство на електрична енергија укажува дека, на избраните локации има добри, дури и одлични резултати, кои се погодни за комерцијално искористување на енергијата на ветрот.

Придобивки од проектот има повеќе, од кои би ги издвоиле:
• **Енергетски сектор** – предвидени нови 100 GWh годишно производство на чиста и одржлива електрична енергија;
• **Заштита на □ивотната средина** – во согласност со регулативата на РМ и на ЕУ, проектот ќе биде имплементиран откако ќе биде одобрена Студијата за влијание на животната средина (EIA – Environmental Impact Assessment). Пресметана е годишна нето-заштеда на стакленички гасови од 37tco2. ;
• **Бизнис сектор** – овој проект ќе овозможи инвестиции во делот на експертиза, набавка на опрема, понуди □клуч на рака□итн. Во изминатиот период меѓународните финансиски институции покажаа голем интерес за финансирање на овој проект;
• **Општествен сектор** – Овој проект ќе има јасно и директно влијание на популацијата од општините каде што ќе се реализира.

Врз основа на првичните резултати, ќе се продолжи изработката на физибилити студија, која ќе ги опфати сите четири локации. Резултатите од Студијата треба да се во насока на идентификување на предностите и недостатоците на секоја локација поединечно. АД ЕЛЕМ аплицира и проектот беше прифатен од Европската комисија – техничка помош за проекти од инфраструктурата. Техничката помош се состои во изработка на физибилити-студија и тендерска документација.

Во меѓувреме се воспоставуваат правните рамки за изградба на ветерни електрани во Република Македонија, иницијатива што АД ЕЛЕМ ја поддржува и во која активно учествува. Донесена е и **Одлука за утврдување повластена тари□а** за купопродажба на електрична енергија произведена и испорачана од ветерни електрани, која изнесува 8,9 евроценти за испорачан киловат-час електрична енергија (□cents/kWh). На овој начин полека, но сигурно се воспоставува систем за одржлив енергетски развој во земјава за наредните генерации, кој ќе ја подигне јавната свест за зголемено искористување на обновливите извори на енергија на сметка на фосилните горива.

АНАЛИЗА НА СОСТОЈБАТА ВО ПОСТОЈНИТЕ ЕЛЕКТРАНИ ОД АСПЕКТ НА ЕМИСИИ НА СТАКЛЕНИЧКИ ГАСОВИ ВО ВОЗДУХ, ВОДА И ДОНЕСУВАЊЕ ПРИОРИТЕТЕН ПЛАН ЗА НИВНО НАМАЛУВАЊЕ

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ

Во ТЕ Битола, ТЕ Осломеј и во подружницата Енергетика континуирано се мерат емисиите во воздух и количините на отпадни води.

При експлоатација на земјиштето во двата рудника се деградираат земјиштето и растителниот свет. За таа цел се врши пошумување, озеленување, засадување земјоделски култури, формирање рекреативни центри.

Во РЕК Битола во 2008 година се засадени 5.000 едногодишни багремови садници за Денот на дрвото, кои се произведени во расадникот во кругот на комбинатот.

Годишната концентрација на штетни материи е прикажана на следната табела:

		РЕК Битола	РЕК Осломеј	Енергетика
SO2	Т	49.094	16.014	
CO	Т	647	818	0,09158
NOx	Т	14.140	2.677	0,09158
CO2	Т	7.057.135	1.273.947	0,0059
Прашина	Т	6.673	1.170	
Пепел	Т	1.031.161	215.102	
Згура	Т	71.614		

Во РЕК Битола количините на отпадна вода од хемиско-технолошка служба во 2008 година изнесува 23.835 м3. Анализите на отпадните води се вршат во самата ТЕ и тоа три пати годишно. Анализите се вршат со познати титрациски стандардни методи, спектрофотометриски, фотометриски, графиметриски и со соодветни хемиски анализатори за специфична спроводливост и мерење на pH.

Во РЕК Осломеј во 2008 година количините на отпадните води изнесуваат 718.300 т.

РУДНИЦИ

Во рамките на студијата "Инвестициони можности во енергетскиот сектор" изработена преку Програмата ФАРЕ, е проценето влијанието на животната средина на површинскиот коп Суводол, понатамошните ископи и експлоатација на локацијата и идното отворање на наоѓалиштата Брод-Гнеотино и Живојно. Предложениот акционен план за животната средина вклучува:
• Нацрт-план за олеснување со општи процедури за минимизирање на еколошките влијанија за сите фази, од истражување до употреба на земјиштето. Се препорачува имплементација на еколошки мена□мент систем;
• План за еколошки менаџмент за управување и изведување на еколошкиот акционен план, преку основање на административна структура од експерти кои ќе вршат надзор на еколошкиот дел од проектот, како и координација со властите и изведувачите со што ќе се обезбеди адекватна безбедност и обука. Важно прашање претставува редовното планирање, испитување и евалуација на еколошкиот акционен план;
• Мониторинг план со опис на еколошките мерки за олеснување и основање средства и планови за контрола, како и мониторинг активности за евидентирање на резидуалните влијанија и евалуација на прелиминарните и финалните ефекти на еколошкиот акционен план, како и приспособување на истиот.

Во рамките на реализација на проектот површински коп Брод-Гнеотино, изработена е Студија за процена на влијанието на животната средина, во чии рамки се содржани предлог мерки за избегнување и минимизирање на влијанието.

Во двата рударско-енергетски комбината изработена е план-програма за реализација на заштита на животната средина, за период до 2014 година, која ги опфаќа следниве активности:

• Спречување на распрашувањето на одлагалишта за пепел со употреба на течни средства;
• Рекултивација на ПК и одлагалишта за пепел и јаловина;
• Градење посебна депонија за опасни материи;
• Оформување санитарна заштитна зона со високостеблеста шума;
• Чистење од рециклирачки отпад;
• Изградба на заштитен базен за буриња со употребено моторно масло;
• Намалување на самозапалување на депонија на јаглен;
• Намалување на фугитивна емисија на јагленова прашина во депонија за јаглен;
• Прскање со адитиви на пресипни места на надбункерски дел;
• Намалување на емисија на прашина со кондиционирање излезни гасови од котел;
• Десулфуризација ;
• Реконструкција на електрофилтер.

ХИДРОЕЛЕКТРАНИ

Во подружницата ХЕ Глобочица работи Служба за техничко набљудување и одржување брани и други градежни објекти во АД ЕЛЕМ за да се обезбеди рационална и ефикасна контрола на сигурноста и стабилноста и навремена интервенција на истите. Службата подготвува годишни елаборати врз основа на годишен план за техничко набљудување, а во согласност со меѓународните препораки на ICOLD (Меѓународна комисија за големи брани) за техничко набљудување на големите брани.

АД ЕЛЕМ изработи елаборат за оценка на влијанието врз животната средина, а во рамките на проектот за ревитализација на шесте големи хидроцентрали: ХЕ Вруток, ХЕ Равен и ХЕ Врбен, ХЕ Глобочица, ХЕ Шпиље и ХЕ Тиквеш.

Нема загадување на воздухот, опремата е по меѓународните стандарди за минимална бучава и надвор од електраните нема бучава од работата на турбините. Нема загадување на водата и на почвата. Нема изградба на нови објекти, ниту нова инфраструктура.

За целокупната стара опрема - нетоксични и нерадиоактивни метали (во најголем дел челик и бакар) - е склучен договор и е пренесена во отпад, каде што подоцна е извршено рециклирање.

Наносот во акумулациите е проверуван повеќепати во текот на експлоатација на објектите од страна на РХМЗ - Скопје.

Според годишниот план во подружниците се вршат редовни визуелни прегледи по обиколен пат околу акумулациите како и обиколка со чамец за проверка на бреговите на акумулациите, состојбата на наносот и повремени чистења на бреговите од разни отпадоци.

Во акумулациите Маврово, Тиквеш, Шпиље, Глобочица и Козјак редовно се мери нивото, а и мерења за дотеците и истеците на вода.

Просечен месечен дотек во акумулацијата во m3/sec - 2008 год.

ХЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишен просек
Маврово	3,974	3,456	10,361	20,067	16,257	7,884	1,761	1,041	0,859	1,902	2,216	13,211	**6,916**
Тиквеш	10,79	13,12	15,37	16,34	10,50	12,25	0,87	1,47	2,18	7,10	23,83	21,69	**11,29**
Шпилје	37,42	26,57	43,69	60,73	49,29	22,99	18,17	16,36	14,96	19,2	16,25	51,15	**31,40**
Глобочица	22,42	17,45	20,43	22,06	26,53	10,95	10,97	11,27	6,88	14,19	9,27	18,83	**15,94**
Козјак	12,91	10,53	14,20	18,75	13,26	7,46	3,51	2,30	3,58	4,92	4,95	18,01	**9,53**

Просечен месечен истек во акумулацијата во m3/sec – 2008 год.

ХЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишен просек
Маврово	10,818	8,107	5,796	5,137	8,902	2,194	15,627	4,244	6,525	16,951	6,875	6,637	**8,236**
Тиквеш	13,16	5,48	17,43	8,95	0,22	6,24	1,94	0,44	16,42	11,72	31,55	26,52	**11,67**
Шпилје	43,75	39,48	41,55	41,97	29,00	12,62	22,83	23,84	51,33	14,60	21,68	29,55	**31,02**
Глобочица	22,58	16,95	20,68	24,03	24,32	11,19	11,55	11,13	7,85	13,15	9,10	19,68	**16,01**
Козјак	29,22	22,58	0,08	2,11	7,39	4,27	5,76	5,00	13,18	10,57	10,53	6,07	**9,73**

Просечно месечно ниво на акумулацијата во метри надморска височина – 2008 год.

ХЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Маврово	1.211,9	1.209,9	1.208,5	1.210,3	1.214,7	1.216,4	1.217,7	1.217,1	1.216,0	1.214,5	1.213,1	1.212,0
Тиквеш	254,24	254,80	255,40	256,75	257,19	258,30	257,50	256,02	253,62	250,94	249,24	247,50
Шпилје	570,56	569,02	566,02	566,60	571,02	575,78	578,04	577,00	575,26	566,86	567,98	566,70
Глобочица	686,28	685,82	685,96	685,61	686,44	686,73	686,61	686,48	686,16	686,56	686,23	686,40
Козјак	447,54	443,04	439,64	443,86	448,23	449,73	450,50	449,96	449,28	446,86	445,36	443,82

ОПШТЕСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ НА КОМПАНИЈАТА

МОЖНОСТ ЗА ДОБРОВОЛНО ЗАМИНУВАЊЕ ВО ПЕНЗИЈА

Во тек сме со развојот на модерни концепции на организација во компаниите, свесни сме за човечките ресурси и значењето на квалитетниот кадар за успехот на компанијата. Заложбата за воведување нова организациска поставеност во АД ЕЛЕМ, подмладување на работниот кадар, како и подобрување на финансиската состојба на Друштвото придонесе Управниот одбор на нашата компанија да донесе Одлука за доброволно престанување на работниот однос на вработените што сакаат да заминат во пензија. Со Одлуката се утврдуваат критериуми за раскинување на договорите, со склучување писмена спогодба помеѓу работникот и Друштвото. Критериумите за раскинување на договорите за вработување се работниот стаж на работникот во Друштвото и надвор од него. На работниците што сакаат да ги раскинат договорите за вработување со склучување писмена спогодба според критериумот им се нуди исплата на една плата од последната плата на работникот за секоја година работен стаж поминат надвор од Друштвото, која не може да биде поголема од 500 евра во денарска противвредност, и исплата на една и пол плата од последната плата на работникот за секоја година работен стаж во Друштвото, која не може да биде поголема од 750 евра во денарска противвредност. За спроведување на оваа одлука објавивме Оглас за пријавување на сите заинтересирани работници што сакаат да им престане работниот однос преку склучување писмена спогодба.

РЕК БИТОЛА ПОДНЕСЕ БАРАЊЕ ЗА ДОБИВАЊЕ А–ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА

РЕК Битола го достави своето барање за добивање А-интегрирана еколошка дозвола, што практично значи дека до 2014 година треба својата оперативна програма да ја усогласи со законските одредби во земјава и со тие од европската регулатива. Комбинатот во наредните седум години треба да се подготви за доследна примена на европските еколошки стандарди во производството на електрична енергија за да го намали негативното влијание врз животната средина.
Ова барање, заедно со елаборатот, е доставено до Министерството за животна средина, кое по разгледувањето треба да даде одредени сугестии и во наредниот период да ја следи имплементацијата на програмата според доставениот термин-план.

Сите резултати што ги добиваме од мерните станици во РЕК „Битола“ редовно покажуваат дека загадувањето на околината што го врши овој капацитет е помало од максимално дозволеното, кое е регулирано со законите во Република Македонија.

ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО ПОРИБЕНО СО МЛАДИ ЈАГУЛИ

Со изградбата на хидроцентралите „Глобочица“ и „Шпиље“ на реката Црн Дрим, физички беше прекинат природниот пат на јагулата, која се мрести во Саргаското Море. Како општествено одговорна компанија, АД ЕЛЕМ редовно донира средства за порибување на Охридското Езерото. Порибувањето со јагула се врши секоја година. Кон средината на летото беа пуштени 750 килограми подмладок на јагула, што е двојно повеќе од лани. За таа цел во мај АД ЕЛЕМ распиша меѓународен јавен повик за набавка на подмладок од јагула. По спроведената постапка, беа набавени околу 33 илјади парчиња подмладок млади јагули, од затворено мрестилиште во Грција. По едномесечниот карантин во рибниците на мрестилиштето „Шум“ кај Струга 33.000 млади јагули запливаа во водите на Охридското Езеро.

ОД НАС ЗА ДЕЦАТА

Во пресрет на Новата година за да ги направиме среќни децата со пречки во развојот од Специјалниот завод во Демир Капија, АД ЕЛЕМ донира 150.000 денари за новогодишни пакетчиња. Мал и симболичен гест на нашата компанија, кој предизвика грст насмевки и задоволни лица кај децата.
Со сигурност ваквите хуманитарни акции ќе продолжат и во иднина и ќе станат традиција на заедничко задоволство на сите, а најмногу на децата.
АД ЕЛЕМ е и ќе остане пријател на сите, а најмногу одговорен општествено социјален партнер во сите сфери на живеењето. Со тоа докажуваме и ја оправдуваме девизата „Една успешна компанија е најуспешна кога успехот е поделен со другите“.

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ

ЗА РАБОТЕЊЕТО НА АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ-СКОПЈЕ ЗА ПЕРИОД 1–12 2008 ГОДИНА

АД Електрани на Македонија – Скопје за период 1-12 2008 година ги оствари следните финансиски резултати од работењето:

I. ОСТВАРЕНИ ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ

А) ОСТВАРЕН ВКУПЕН ПРИХОД

Вкупниот приход на АД Електрани на Македонија остварен по сите основи за период 1-12 2008 година изнесува 12.197.897.517 денари, што споредено со планираниот приход за истиот период во 2008 година бележи зголемување од 35%, а споредено со истиот период 2007 година бележи зголемување од 20% **(прилог Табела број 1/4К).**

Остварениот вкупен приход е составен од:

- произведена електрична енергија	8.289.732.583 денари
- приход од одобрени технички загуби	589.933.210 денари
- произведена електрична енергија за сопствени потреби	816.312.520 денари
- приход од системски услуги	58.780.726 денари
- приход од продадени вишоци електрична енергија	52.330.719 денари
- приход од технички загуби над одобрените за АД ЕВН	644.918.548 денари
- камата за електрична енергија	403.129.582 денари
- продадена електрична енергија од подружница „Енергетика"	162.431.788 денари
- услуга за снабдување со ел. енергија	67.627.075 денари
- топлинска енергија (подружница „Енергетика")	79.060.405 денари
- камата од топлинска енергија	1.816.986 денари
- технолошка пареа и напојна вода	229.631.883 денари
- споредна дејност **(прилог Табела број 2/4К)**	276.104.746 денари
- приходи по други основи **(прилог Табела број 2/4К)**	526.086.746 денари

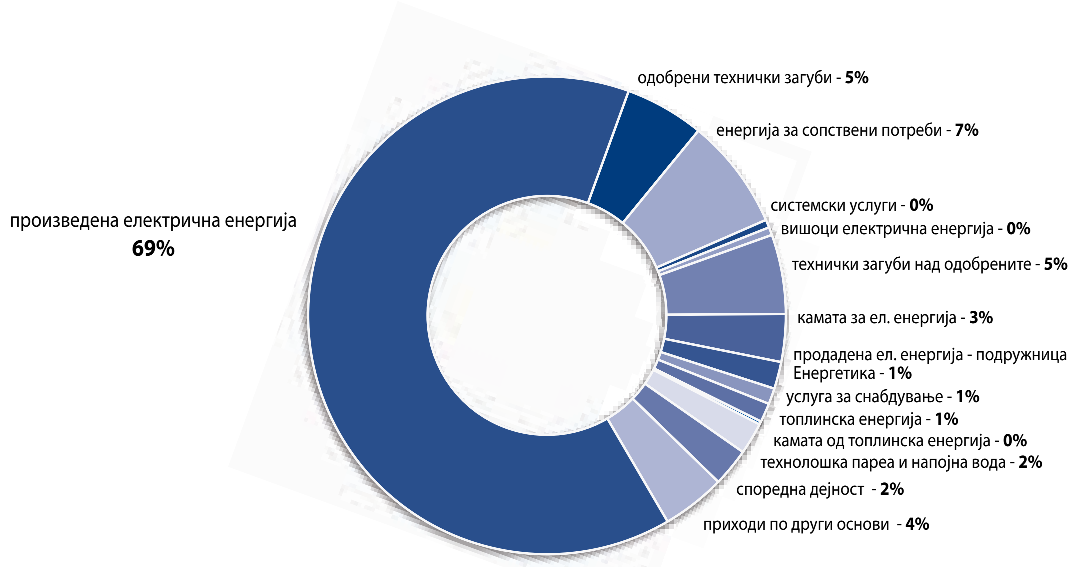

Од групата на приходи ги презентираме :
- Произведена електрична енергија, која е фактурирана на АД МЕПСО и остварен приход од 4.668.360.581 денари до 5.9.2008 година.
- Според измените на Законот за енергетиката „Службен весник на РМ" - 106 од 27.8.2008 година од произведена електрична енергија испорачана на АД ЕВН е остварен приход од 3.621.372.002 денари од 5.9.2008 година до 31.12.2008 година.
- Приход од одобрени технички загуби од 589.933.210 денари.
- Сопствена електрична енергија 583.999.594 кWh се употребува за сопствени потреби, ја искажуваме како приход од 816.312.520 денари.
- Приход од системски услуги од 58.780.726 денари.
- Приход од продажба на вишоци електрична енергија на домашен пазар од 41.339.873 денари и приход од продажба на вишоци електрична енергија на странски пазар од 10.990.846 денари или вкупно 52.330.719 денари.
- Приход од технички загуби над одобрените од 644.918.548 денари.
- Камата за испорачана електрична енергија од 401.989.976 денари и камата за испорачана електрична енергија од подружница Енергетика од 1.139.606 денари или вкупно 403.129.582 денари.
- Продадена електрична енергија од подружница Енергетика од 162.431.788 денари.
- Снабдување со електрична енергија од подружница Енергетика за Макстил, Митал Стил CRM, Митал Стил HRM и Скопски легури како услуга за користење на далноводите и трафостаниците од 67.627.075 денари.
- Топлинска енергија испорачана од подружница Енергетика од 79.060.405 денари.
- Камата од топлинска енергија од подружница Енергетика од 1.816.986 денари.
- Испорачана технолошка пареа и напојна вода од подружница Енергетика од 229.631.883 денари.
- Од споредна дејност од подружниците како продажба на пепел, вршење услуги, прилив од огласи, услуги од одморалиште, техничко набљудување на брани и друго е остварен приход од 276.104.746 денари.
- Приход по други основи како позитивни курсни разлики, наплатени штети, приходи од поранешни години, приходи од наемнини и друго од 526.086.746 денари. Приходот по други основи е многу висок бидејќи позитивните курсни разлики во ХЕЦ Треска по кредитот од Кинеска банка изнесуваат 180.011.140 денари поради курсот на доларот.

Б) ОСТВАРЕНИ ВКУПНИ РАСХОДИ

Во период I-XII 2008 година расходите на АД Електрани на Македонија изнесуваат 12.418.083.532 денари, што во споредба со планираните расходи за 2008 година бележат зголемување од 18 %, а во споредба со истиот период 2007 година бележат зголемување од 24% (прилог Табела број 1/4К).

Остварениот вкупен расход е составен од:

- амортизација	1.704.005.156 денари
- концесија	76.919.402 денари
- инвестициско одржување	578.671.519 денари
- тековно одржување	1.712.233.271 денари
- трошок од сопствена потрошувачка на ел. енергија	816.312.520 денари
- гориво	738.634.883 денари
- отпепелување на рудниците	131.993.581 денари
- откоп на јаглен и јаловина	508.728.404 денари
- набавна вредност на продадени стоки	1.854.568.832 денари
- премии за осигурување	234.099.670 денари
- камати за кредити и доставувачи	271.076.494 денари
- бруто-плати	2.130.534.493 денари
- други лични примања (превоз, исхрана, регрес, јубилејни награди, отпремнина за пензија и др.)	264.037.740 денари
- даноци, придонеси што не зависат од резултатот	159.492.675 денари
- други трошоци (прилог Табела број 3/4К)	1.194.132.316 денари

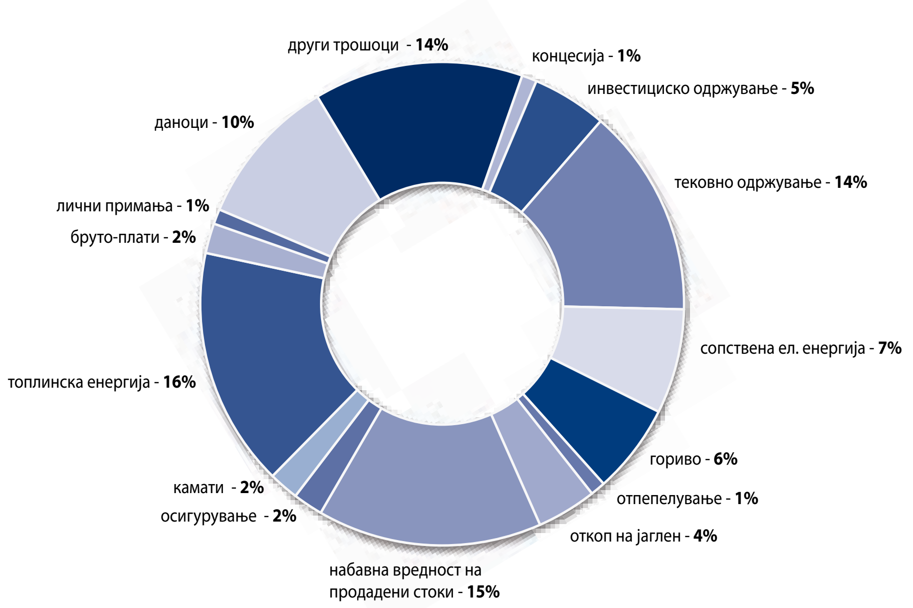

Од групата на расходи како најголеми ги презентираме:

- Амортизацијата изнесува 1.704.005.156 денари и е пресметана според номенклатурата на средства за амортизација во Република Македонија и во споредба со истиот период минатата година бележи намалување од 5%. Ова намалување е поради староста на опремата, бидејќи дел од средствата, иако се целосно амортизирани, сè уште се во употреба.
- Концесијата изнесува 76.919.402 денари за овој период и во споредба со истиот период минатата година бележи зголемување од 186% поради промените во Законот за концесијата. Преземена е иницијатива за раскинување на Договорот за концесија.
- Трошоците за инвестициско одржување изнесуваат 578.671.519 денари во 2008 година и во споредба со планираните бележат зголемување од 60%, а во споредба со истиот период 2007 година бележи зголемување од 50%.
- Трошоците за тековно одржување во 2008 година изнесуваат 1.712.233.271 денари и во споредба со планираните трошоци бележи зголемување од 21%, а во споредба со истиот период лани бележат зголемување од 34%.
- Сопствената потрошена електрична енергија од 816.312.520 денари ја искажуваме како трошок во работењето и бележи зголемување од 11 % во споредба со истиот период 2007 година и зголемување од 9% во споредба со планираниот период 2008 година.
- Потрошеното гориво потребно за производствениот процес бележи зголемување од 21% во споредба со планираното, а во споредба со оствареното во 2007 година бележи зголемување од 42 %, пред се, поради зголемување на цените на енергенсите и слабиот квалитет на ископаниот јаглен.
- Трошокот за отпепелување на рудниците бележи намалување од 29% во споредба со 2007 година, а во споредба со планираното бележи намалување од 31%.
- Трошокот за дисконтинуирана откривка на јаглен и услуги за механизација за откоп бележи минимално зголемување во споредба со планираното од 1 %, а во споредба со оствареното 2007 година бележи зголемување од 15 %.
- Трошокот за набавна вредност на продадени стоки изнесува 1.854.568.832 денари и во споредба со истиот период 2007 година е зголемен за 275%. Ова зголемување се должи на трошокот од 1.656.416.701 денари за увоз на електрична енергија согласно измените на Законот за енергетиката. Трошокот за набавена електрична енергија за „Енергетика" изнесува 133.449.544 денари и во споредба со истиот период минатата година е намален за 71% бидејќи од мај 2007 година не набавуваме ел. енергија за Макстил, Митал Стил CRM, Митал Стил HRM и Скопски легури. За овие друштва пресметуваме услуга за снабдување со електрична енергија и ја искажуваме на приходната страна во билансот.
- Премиите за осигурување изнесуваат 234.099.670 денари, кои споредени со остварените во 2007 година се намалени за 30%.
- Трошокот за камати по кредити и доставувачи изнесува 271.076.494 денари, кои споредени со планираните се намалени за 28 %, а во споредба со остварените во 2007 година се намалени за 42 %. Намалувањето се должи на примената на меѓународни сметководствени стандарди.
- Каматите по кредитните обврски кон Кинеска банка и CWE од 100.853.255 денари се пресметани како трошок според МСС во 2007 година, а се платени во почетокот на јануари 2008 година.
- Бруто-платите за период 1-12 2008 година изнесуваат 2.130.534.493 денари и во споредба со истиот период 2007 година се зголемени за 6%.
- Другите трошоци изнесуваат 1.236.774.892 денари, што претставува зголемување од 1 % во споредба со планираниот период, а во споредба со остварениот период 2007 година бележи зголеменото од 29 %.
Ова зголемување се должи на трошокот за пренесена електрична енергија од 368.339.682 денари според измените на Законот за енергетиката и негативните курсни разлики од 295.770.548 денари. Други поголеми ставки од другите трошоци се: потрошена вода потребна за термоцентралите, која е набавена од Стрежево и Студенчица, услуги за изработка и доработка, кои се добиени од ФОД и ФОРТ, реклама, репрезентација, дотации, авторски хонорари и трошоци за вработените преку Агенции за вработување (Табела број 3/4К)

В) ОСТВАРЕН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

АД Електрани на Македонија за период 1-12 2008 година оствари негативен финансиски резултат од -220.186.015 денари (прилог Табела број 1/4К).
Според изменетиот член 484 став 2 од Законот за трговските друштва од 23 јули 2008 година загубата од работењето ќе се покрие од акумулираната добивка.

Вкупен приход	**12.197.897.517,00**	**денари**
Вкупни расходи	**12.418.083.532,00**	**денари**
Загуба	**-220.186.015,00**	**денари**

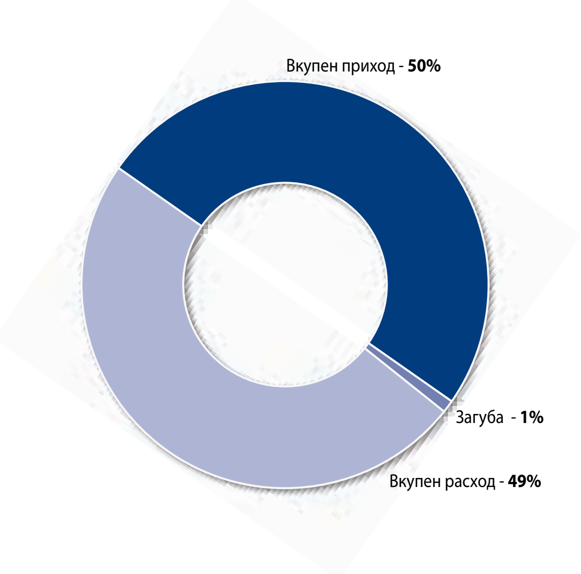

II. ЗАЛИХИ

Залихите со состојба заклучно со 31.12.2008 година изнесуваат 2.887.350.409 денари од кои:

- 258.295.574 денари се залихи на суровини и материјали;
- 2.595.397.497 денари се залихи на резервни делови;
- 33.657.338 денари се залихи на ситен инвентар.

Залихите во споредба со истиот период од претходната година бележат зголемување од 39%.
Залихата на недовршеното производство (ископан јаглен) на 31.12.2007 година изнесува 90.845.058 денари, а залихата на недовршеното производство (ископан јаглен) на 31.12.2008 година изнесува 178.019.764 денари, што претставува зголемување од 87.174.706 денари или 96%

III. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ

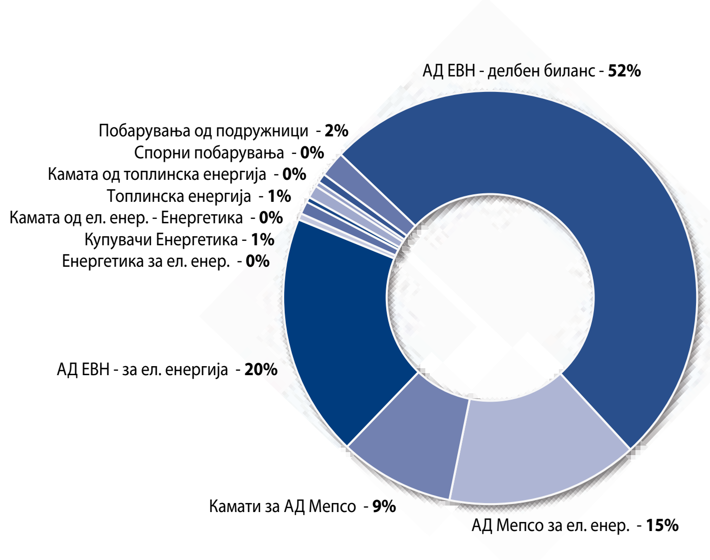

Краткорочните побарувања од купувачите се во износ од 11.097.869.036 денари и тоа:

1. Побарување за испорачана електрична енергија (АД МЕПСО)	1.632.663.142 ден.
2. Камати по основа на неплатена ел. енергија (АД МЕПСО)	1.041.709.405 ден.
3. Побарување за испорачана ел. енергија (АД ЕВН)	2.196.035.271 ден.
4. Побарување од „Енергетика" за електрична енергија	21.661.902 ден.
5. Побарување од купувачи од „Енергетика" за електрична енергија	64.809.764 ден.
6. Камати за електрична енергија од „Енергетика"	6.939.674 ден.
7. Побарување од „Енергетика" за топлинска енергија	56.866.575 ден.
8. Камати за топлинска енергија од „Енергетика"	4.205.250 ден.
9. Спорни побарувања од „Енергетика"	30.748.652 ден.
10. Побарување од купувачи (РЕК Битола, РЕК Осломеј, Дирекција и други подружници)	218.692.391 ден.
11. Побарувања од АД ЕВН со делбен биланс од 31.08.2005 год.	5.823.537.010 ден.

За побарувањата од АД ЕВН со делбен биланс од 31.08.2005 година се води судски процес.

Побарувањата споредени со 31.12.2007 година бележат зголемување од 7%.

Ненаплатените побарувања создаваат проблеми во работењето на компанијата, пред сè, во :
- Неможност од редовно плаќање на обврските кон доставувачите.
- Изложеноста од ризици од добивање камати поради нередовно плаќање.
- Неможност од исполнување на планираните инвестициони активности зацртани во развојните планови на компанијата.
- Тешкотии во сервисирање на обврските кон странски кредити.

IV. ОБВРСКИ

1. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Вкупните долгорочни обврски на АД ЕЛЕМ по основа на добиени кредити заклучно со 31.12.2008 година изнесуваат: основица 7.041.533.639 денари, камати 1.730.322.336 денари или вкупно 8.771.855.975 денари и тоа за:

		(Последен ануитет)
ХЕЦ КОЗЈАК	2.447.403.655 денари	
- Кинеска банка	2.351.905.371 денари	07. 07. 2013
- CWE Кина	95.498.284 денари	15. 07. 2013
ХЕЦ СВЕТА ПЕТКА		
- Депфа банка	2.520.214.692 денари	14. 10. 2021
ДИРЕКЦИЈА	2.073.915.292 денари	
- Светска банка (ИБРД) бр.4284	1.205.732.979 денари	15. 02. 2017
- Стопанска банка (Тисен Круп) (кредит за Брод Гнеотино)	212.137.642 денари	01. 01. 2013
- KFW банка Германија (Ман Такраф)	656.044.671 денари	01. 12. 2018

Обврски што се платени кон странство заклучно со 31.12.2008 година се во висина од 963.140.159 денари.

- Светска банка	197.110.530 денари
- Кинеска банка	576.966.848 денари
- CWE Кина	24.996.396 денари
- Стопанска банка (Тисен Круп)	69.109.878 денари
- Депфа банка	94.956.507 денари

2. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

Краткорочните обврски изнесуваат 2.272.672.716 денари:

а) Обврски кон добавувачи во земјата	2.233.278.146 денари
- Обврски за доставувачи за постојани средства	43.126.826 денари
- Обврски за доставувачи за обртни средства	1.082.266.145 денари
- Доставувачи – заедничка набавка	875.549.312 денари
- Доставувачи заедничка набавка-инвестиции	110.852.256 денари
- Други краткорочни обврски	121.483.607 денари
б) Обврски кон доставувачи во странство	39.394.570 денари

Краткорочните обврски од 2008 година во споредба со минатата година, кога изнесувале 2.270.407.065 денари се исти.
За подобрување на проблемот со ликвидноста од страна на раководството на АД ЕЛЕМ се преземаат активности за решавање на вакввата состојба.
Со решавањето на проблемот со неликвидноста би се создале услови за подобар финансиски резултат во работењето и можност за развој на компанијата.

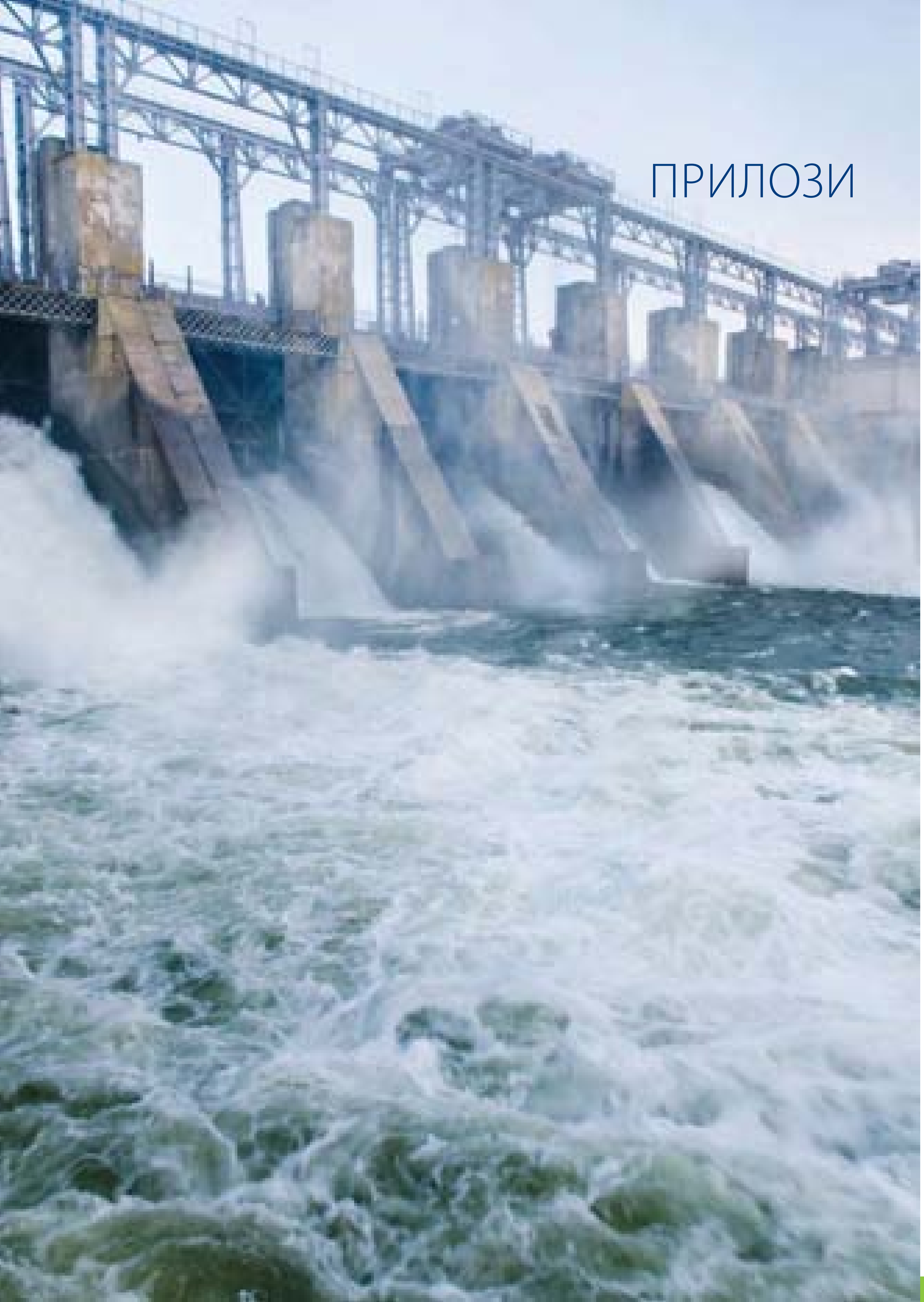

ПРИЛОЗИ

ТАБЕЛА 1/4К

ПРИХОДИ И РАСХОДИ НА АД ЕЛЕМ
Период 1.1.2008 - 31.12.2008

во денари

Р. бр	ЕЛЕМЕНТИ	Остварено I-XII.2007	Планирано I-XII.2008	Остварено I-XII.2008	Инд 5/3	Инд 5/4	Учество
1	2	3	4	5	6	7	8
	ПРИХОДИ						
1	Приходи од регулирана дејност	7.640.273.033	7.800.000.000	9.754.759.039	128	125	0,00
-	приход од произведена ел. енергија	6.902.341.610	7.049.276.220	8.289.732.583	120	118	67,96
-	приход од одобрени технички загуби	0	0	589.933.210	0	0	4,84
-	приход од сопствена ел. енергија	737.931.423	750.723.780	816.312.520	111	109	6,69
-	приход од системски услуги	0	0	58.780.726	0	0	0,48
2	Приходи од нерегулирана дејност	0	0	697.249.267	0	0	0,00
-	приход од продадени вишоци на ел.енергија	0	0	52.330.719	0	0	0,43
-	приход од технички загуби над одобрените	0	0	644.918.548	0	0	5,29
3	Приход од камати за ел. енергија	581.033.936	49.890.780	403.129.582	69	808	3,30
4	Приход од продадена ел. енергија („Енергетика“)	466.339.872	160.000.000	162.431.788	35	102	1,33
5	Приход од услуга за снабдување со ел. енергија	45.084.626	67.500.000	67.627.075	150	100	0,55
6	Приход од топлинска енергија („Енергетика“)	55.837.477	68.000.000	79.060.405	142	116	0,65
7	Приход од камати за топлинска енергија	4.095.128	1.000.000	1.816.986	44	182	0,01
8	Приход од технолошка пареа и напојна вода	273.529.266	226.500.000	229.631.883	84	101	1,88
9	Приход од споредна дејност (Табела 2/4К)	377.138.583	205.095.711	276.104.746	73	135	2,26
10	Приход по други основи (Табела 2/4К)	694.971.180	424.371.693	526.086.746	76	124	4,31
	I ВКУПНИ ПРИХОДИ	**10.138.303.101**	**9.002.358.184**	**12.197.897.517**	**120**	**135**	**100**
	РАСХОДИ						
1	Амортизација	1.791.874.026	1.875.935.960	1.704.005.156	95	91	13,72
2	Концесија	26.882.425	59.045.677	76.919.402	286	130	0,62
3	Инвестиционо одржување	384.662.943	362.022.558	578.671.519	150	160	4,66
4	Тековно одржување	1.276.182.713	1.418.456.159	1.712.233.271	134	121	13,79
5	Трошок од сопствена потрош на ел.енер.	737.931.423	750.723.780	816.312.520	111	109	6,57
6	Гориво	521.335.513	608.783.864	738.634.883	142	121	5,95
7	Отпепелување на рудниците	185.365.174	192.641.072	131.993.581	71	69	1,06
8	Откоп на јаглен и јаловина	441.224.143	505.800.000	508.728.404	115	101	4,10
9	Набавна вредност на продадени стоки (електрична енергија)	494.233.466	159.634.614	1.854.568.832	375	1.162	14,93
10	Премии за осигурување	335.226.490	281.334.728	234.099.670	70	83	1,89
11	Камати по кредити и добавувачи	463.568.288	378.291.270	271.076.494	58	72	2,18
12	Бруто плати	2.006.190.842	2.213.002.846	2.130.534.493	106	96	17,16
13	Други лични примања (превоз, исхрана, регрес, јубилејни награди, отпремнина за пензија и др.)	287.718.064	427.521.977	264.037.740	92	62	2,13
14	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	129.823.607	106.867.946	159.492.675	123	149	1,28
15	Останати трошоци (Табела 3/4К)	959.071.931	1.223.433.032	1.236.774.892	129	101	9,96
	II ВКУПНИ РАСХОДИ	**10.041.291.048**	**10.563.495.483**	**12.418.083.532**	**124**	**118**	**100**
	(I - II) ДОБИВКА/ЗАГУБА	97.012.053	-1.561.137.299	-220.186.015			
	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ	70.859.272					
	ДОБИВКА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ	**26.152.781**		**-220.186.015**			

ТАБЕЛА 2/4К

П Р Е Г Л Е Д
ПРИХОДИ ПО ДРУГИ ОСНОВИ НА АД ЕЛЕМ
ПЕРИОД 1.1.2008-31.12.2008

во денари

Приходи по други основи (реден број 10) се:	Остварено I-XII.2007	Планирано I-XII.2008	Остварено I-XII.2008	Инд 4/2	Инд 4/3	Учество
1	2	3	4	5	6	7
Приходи од продажба на производи и услуги	2.780.776	1.230.266	6.551.300	236	533	1,25
Приходи од наемнина	4.032.798	4.600.120	3.481.491	86	76	0,66
Приходи од употреба на сопствени стоки, услуги и материјали	489.242	35.573	77.932.545	15.929	219.078	14,81
Приходи од продажба на материјални, резервни делови, автогуми и др.	0	0	0	0	0	0,00
Приходи по основ на камати од работење со неповратни субјекти	6.593.024	13.000.844	15.183.882	230	117	2,89
Позитивни курсни разлики	340.474.638	256.035.381	185.369.993	54	72	35,24
Приходи од субвенција, дотација и други надоместоци	0	0	0	0	0	0,00
Приходи од даноци и придонеси	94.075	0	0	0	0	0,00
Приходи од продажба на постојани средства	96.879	480.000	4.506	5	1	0,00
Приходи од отпис на обврски и приход од вишоци	50.731.681	0	54.505.796	107	0	10,36
Приходи од наплатени пенали, награди и слично	177.420	26.750	393.851	222	1.472	0,07
Приходи од наплатени штети	120.439.762	147.282.754	116.689.751	97	79	22,18
Наплатени отпишани побарувања	120.446.844	0	0	0	0	0,00
Приходи од поранешни години	46.349.062	1.239.395	4.318.644	9	348	0,82
Други деловни приходи	2.264.979	440.610	61.654.987	2.722	13.993	11,72
ВКУПНО	694.971.180	424.371.693	526.086.746	76	124	100

Приход од споредна дејност(реден број 9) се:	Остварено I-XII.2007	Планирано I-XII.2008	Остварено I-XII.2008	Инд 4/2	Инд 4/3	Учество
1	2	3	4	5	6	7
Други приходи од продажба на производи-споредна дејност (пепел, тендери и друго)	40.097.371	99.444.152	34.473.463	86	35	12,49
Други приходи од вршење на услуги-споредна дејност (услуги за одморалишта, за механизација, работна рака, техничко набљудување на брана и друго)	205.871.101	101.620.559	205.129.857	100	202	74,29
Други приходи од продажба на стоки, ус-луги и друго	131.170.111	4.031.000	36.501.426	28	906	13,22
ВКУПНО	377.138.583	205.095.711	276.104.746	73	135	100

ТАБЕЛА 3/4К

П Р Е Г Л Е Д
ДРУГИ ТРОШОЦИ НА АД ЕЛЕМ
ПЕРИОД 1.1.2008 – 31.12.2008

Останати трошоци (реден број 15) се:	Остварено I-XII.2007	Планирано I-XII.2008	Остварено I-XII.2008	Инд 6/4	Инд 6/5	% Учество
1	3	4	5	6	7	8
Потрошена енергија	9.886.520	10.646.314	9.465.157	96	89	0,77
Потрошена вода за производство за електрична енергија	112.716.938	114.933.209	131.996.303	117	115	10,67
Трошок за пренесена електрична енергија	0	0	368.339.682	0	0	29,78
Транспортни услуги (телефони, пошта, интернет и др.)	64.752.656	65.363.795	63.552.230	98	97	5,14
Надворешни услуги за изработка и доработка на производи	115.586.631	141.274.032	31.339.788	27	22	2,53
Трошоци за саем	5.360	0	0	0	0	0,00
Наемнини - лизинг	2.323.193	3.755.620	4.135.105	178	110	0,33
Други услуги (комунални, научно истражување, заштита на работна средина, јавен склад, регистрација на возила, здравствени прегледи и друго)	48.956.527	48.735.110	57.721.410	118	118	4,67
Исправка на побарувања	287.005.390	700.000.000	42.642.576	15	6	3,45
Вредносно усогласување на залихите	91.411	0	0	0	0	0,00
Дневници за службени патувања и патни трошоци	12.377.670	10.678.291	11.306.461	91	106	0,91
Трошоци за пропаганда, реклама, спонзорство и помош	110.515.278	50.889.993	43.381.797	39	85	3,51
Банкарски услуги	9.220.518	21.742.877	12.952.360	140	60	1,05
Други нематеријални трошоци	118.764.939	94.200.336	161.193.698	136	171	13,03
Неотпишана вредност на продадени основни средства	227.605	215.486	0	0	0	0,00
Кусоци	36.657	65.000	52.004.765	141.869	80.007	4,20
Казни, пенали, надомест на штети, денгуби	4.152.025	6.298.607	1.660.443	40	26	0,13
Дополнителни утврдени трошоци од поранешни години	18.713.257	2.157.123	33.489.493	179	1.553	2,71
Останати неспомнати трошоци и расходи од работата	168.601	20.000	2.997.782	1.778	14.989	0,24
Курсни разлики од работа со неповратни средства	10.245.526	10.110.057	295.770.548	2.887	2.926	23,91
Разлика на залиха на недовршено производство	33.325.229	-57.652.818	-87.174.706	-262	151	-7,05
ВКУПНО	959.071.931	1.223.433.032	1.236.774.892	129	101	100

ТАБЕЛА 4/4К

ПРЕГЛЕД
МАТЕРИЈАЛИ И РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ НА АД ЕЛЕМ
ПЕРИОД 1.1.2008 – 31.12.2008

конто	ОПИС	остварено I-XII-2007	планирано I-XII-2008	остварено I-XII-2008	Инд 5/3	Инд 5/4	% Учество
1	2	3	4	5	6	7	8
4000	Потрошени суровини, материјали и полупроизводи	6.106	6.470	834.800	13.672	12.903	0,09
4001	Потрошен помошен материјал за изработка	31.924.704	23.503.903	19.013.989	60	81	2,16
4002	Потрошен материјал за тековно одржување на постојните средства	104.790.244	103.245.071	106.235.634	101	103	12,05
4003	Потрошен друг материјал чистење и одржување	3.991.764	4.811.597	4.763.857	119	99	0,54
4004	Потрошен канцелариски материјал	8.486.841	7.399.549	8.086.107	95	109	0,92
4005	Потрошен материјал за сопствени инвестиции	3.415.182	2.650.000	2.694.285	79	102	0,31
4006	Потрошен материјал за крш и растур до висина на дозволеното	85.479	120.088	24.189	28	20	0,00
4007	Потрошен материјал за подготвување на храна	318	0	31.706	9.970	0	0,00
4008	ХТЗ Опрема	15.897.849	12.868.068	18.069.900	114	140	2,05
4040	Потрошени резервни делови за сопствено производство	15.033	0	0	0	0	0,00
4041	Потрошени резервни делови за тековно одржување	592.033.736	531.786.086	657.921.658	111	124	74,64
4042	Потрошени резервни делови за инвестицисko одржување	54.789	102.752	200.895	367	196	0,02
4043	Потрошени резервни делови за одржување на возен парк	81.852.981	108.932.058	63.547.354	78	58	7,21
4049	Потрошени резервни делови за други потреби	4.834	0	10.462	216	0	0,00
	ВКУПНО	842.559.860	795.425.642	881.434.836	105	111	100

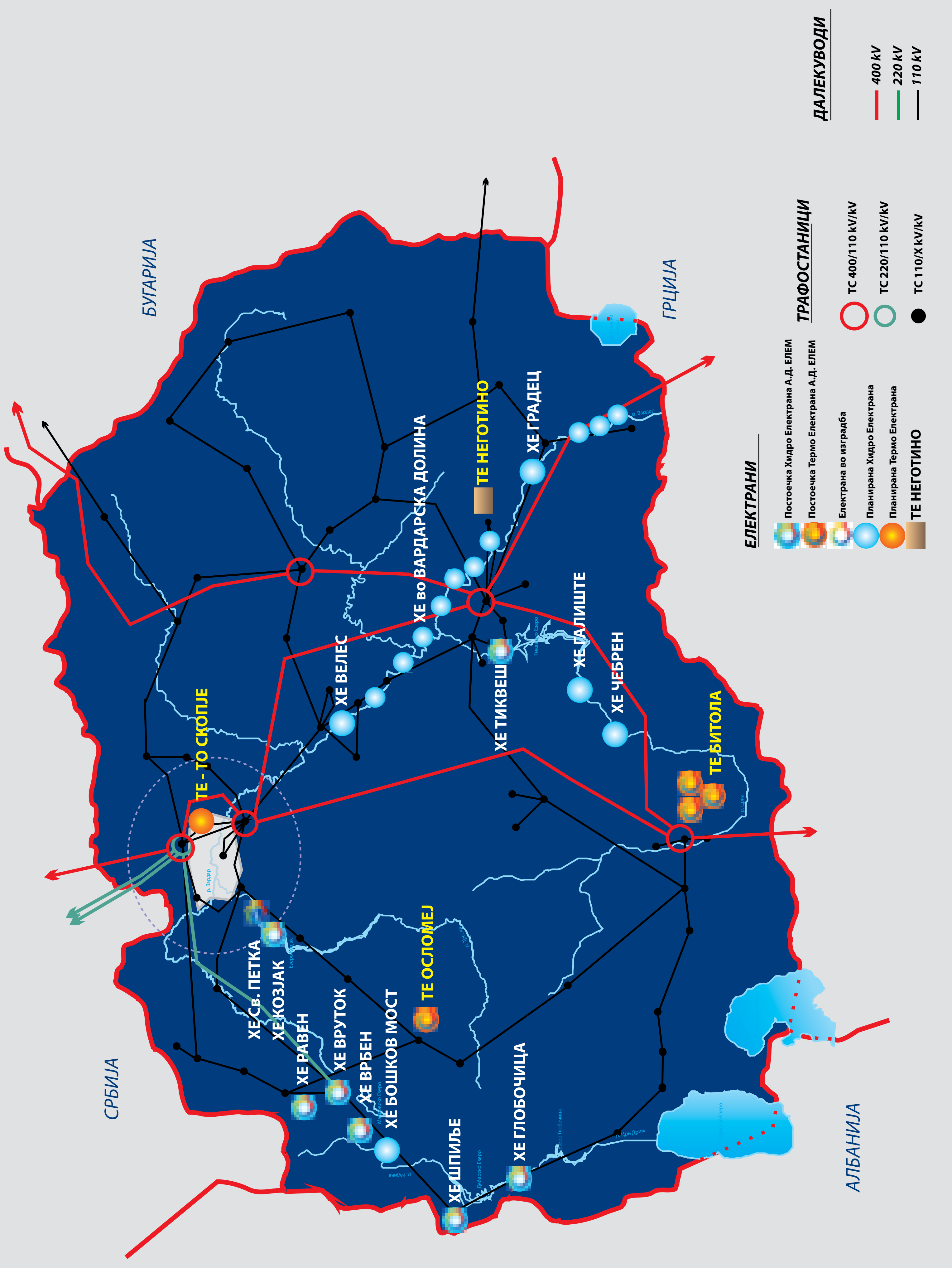

www.elem.com.mk